

Чиркүлчүү

1340

Зүйн Шыны

аннадың түрүндө

Чиркүл, 9-жыл, күнүүлү

PHOTO

1893

2010

АЛА
ШКАФЪ № VI.
ОЛКА 6 № 65

ՀԵՏՏ ՄԻՋՈՅ

ՌՈՒՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒՈՎ.

ԿԱՐԴԱԼ, ԳՐԵԼ ԵՒ ԽՈՍՔ

ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ

Հայոց լեզուի օգնութեամբ:

աշխատ.

ՎԱԶԵԱՆՑ

САМОУЧИТЕЛЬ

РУССКАГО ЯЗЫКА

СЪ

ПОМОЩЬЮ АРМЯНСКАГО ЯЗЫКА

составилъ ВАЗЯНЦЪ.

(58)

ԳԻՆՆ Է 30 Կ.

ԹԻՖԼԻՍ
Տպութիւն Ա. Գ. ՊօՏԵՂԵՂԵՂ
Տիպոգրաֆія М. Д. Ротніашвили
1893

49.71-8

4-13-

Арм.
Н 3-3595а

3-3595а

491.91-8

4-13

ՀԵՏՏ ՄԻՋՈՅ

ՊՈՒՍՏՔՆ ԼԵԶՈՒՐՎ

ԿԱՐԴԱՌ, ԳՐԵԼ ԵՒ ԽՈՍՔ

ՍՊՎՈՐԵԼՈՒ

Հայոց լեզուի օգնութեամբ:

մշկ. ՎԱԶԵԱՆՅ

САМОУЧИТЕЛЬ

РУССКАГО ЯЗЫКА

СЪ

ПОМОЩЬЮ АРМЯНСКАГО ЯЗЫКА

составилъ ВАЗЯНЦЪ.

ИЧВ. № 17910

ԹԻՖԼԻՍ
ՏՊԱՐԱՆ, Մ. Գ. ԱՕՏԻՆԵԱՆՅ
Տիպոգրիա M. D. Rotinianca, Гол. пр., д. № 41.
1894

2002

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 23 сентября 1893 года.

44833-uh.

29544-67

Русская азбука

ՌՈՒՍԵՐԵՆ ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

А Б В Г Д Е Ж З И І К Л
ѡ рѣ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ ѡ

М Н О П Р С Т Ў Φ Х Ц ҆

III ІІІ Ъ Ы Ь Ъ

շա շշա (*կոչու*) համբեռ ըի (*կակուղ*) համբը եր եաթ կամ է

Э Ю Я Θ V

а б в г . д е ж з и і к л м н о п р с т
ш ғէ ყէ զէ ղէ ե ժէ զէ ի ի կա լէ մէ նէ օ պէ րէ սէ տէ

յ Փ Խ Ծ Կ Ռ Ռ Ռ Ե Ե Ե Ե

Ե Թ Յ Ա Թ Վ
եաթէ իւ եա ֆիտա իժիցա

Կոշտ (Ե) և կակուդ համբ եռը (Ե) խօսքերի վերջերում գնուելով չեն կարդացւում և ցոյց են տալիս 1 երբ կոշտ եռը գրուած է պէտք է բառի վերջը արտասանել կոշտ եթի կակուդ եռը, պէտք է արտասանել կակուդ։ Օթինակ. պишտ պէտք, գրում է նսած պիսամ, զբեր։

ՊՈԽՍԵՐԵՆ ԶԱՅՆԱԿՈՐ ՏԱՌԵՐ

Жу-ка, ле-ва, ли-па, ло-то, ут-ро, ут-ка,
ժուկա, լեվա, լիպա, լոտօ, ուտրօ, ուտկա,
зи-ма, зер-но, бы-ло, бы-ки, ви-но, гу-ла,
զիմա, զերնօ, բըիլօ, բըիկի, վինօ, գուլա,
го-ми, ду-ма, ду-га, ел-ка, ик-ра, кош-ка,
գօմի, դումա, դուգա, եօլկա, իկրա, կօշկա,
па-па-ша, ма-ма-ша, ни-на, на-но, фі-ал-ка,
պա-պա-շա, մա-մա-շա, նինա, նանօ, ֆիալկա
эт-на, хи-на, чай, что, чаш-ка, ли-цо яй-ци
էտնա, խինա, չափ, չոր, չաշկա, լիցօ, եափցօ
из-ба, ба-раш-ка, вес-на, ве-рев-ка, стѣ-на,
իզքա, բարաշկա, վէսնա, վերեօվկա, ստէնա,
сум-ма, са-ло, столъ, домъ, ди-ванъ, стулъ,
սումմա, սալօ, ստօլ, դօլ, դիվան, ստուլ,
звѣрь, кость.
զվէր, կոստ.

Русская прописная азбука

Aa *Ff* *Bb* *Tt* *Dd* *Ee* *Mm*
a f b t d e m

З з У у І і К к І і М м І і
զ զ ւ ւ ի կ կ և և

Oo Kn Pp Cc Mm Yy ff

Խ չ Կ յ ա յ ւ Ա մ ա Մ ա յ Տ ռ Շ ո

a. (ա), թ, (ր), ն, (ր),
арба
արբա—սալ
к, (կ), ш, (շ),
Барашка
բարաշկա—գառլ
Каша
կաշ—փյաւ
в, (վ), о, (օ),
Ваша
վաշ—ձեր
Кошка
կօշկա—կատու
н, (ն), л, (լ),
Наша
նաշ—մեր
Школа
Նկոլա—ուսումնարան
Окно
Ոկնո—պատուհան
Рано
Րանո—վաղ
Она
Անա-նա—իդականի (համար)
ы, (ու), т, (տ),
Утро
Ուտրօ—առաւօտ

Ուռաւերէն լեզում շատ տեղեր Օ (օ) տառը կարդացւում է ա (ա) ի՞նչ-
պէս օրինակ дорога—գօրօգա իսկ կարդացւում է գարօգա. օկно օկնո կար-
դացւում է ակնո օնա օնա կարդացւում է անա:

Тра-ва
Տրա-վա—խոտ.
Ру-ка
Բու-կա—ձեռք.
Ба-ку
Բա-կու—բաքու.
Ку-куш-ка
Կու-կուշկա—կոցահաւ.
Ут-ка
Ուտ-կա—սադ.
Ру-баш-ка
Բու-բաշկա—շապիկ.
п, (պ), С, (ս),
Па-па-ша
Պա-պա-շա—հայրիկ.
Пуш-ка
Պուշկա—թընդանօթ.
Пас-ка
Պաս-կա—Զատկահաց.
Шап-ка
Շապ-կա—գըլիսարկ.
Ступ-ка
Ստուպ-կա—աստիճան
Со-ба-ка
Սա-բա-կա—շուն.
Суб-бо-та
Սուբ-բո-տա—շաբաթ.
Кас-са
Կաս-սա—գանձարան.

Кү-ра
Կու-րա—Քուռ.
Шу-ша
Շուշ—Շուշի. (քաղաք)
Лу-на
Լունա—լուսնեակ.
Ра-бо-та
Բա-բո-տա—գործ.
Ба-буш-ка
Բա-բուշկա—տատ

Ско-ро
Սկո-րօ—շուտ.
Ко-са
Կա-սա—մանդազ.
Са-ло
Սա-լօ—ճարպ.
Ла-пат-ка
Լա-պատ-կա—թի.
Ста-руш-ка
Ստա-րուշկա—ձեր կին.
Сук-но
Սուկ-նօ—մահուդ.
Во-ло-са
Վա-լուսա—մազեր.

г, (դ), լ, (դ).

Ду-га

Դու-զա—կամար.

Вод-ка

Վօդ-կա—օղի.

Ту-да

Տու-դա—այնտեղ.

Бу-лав-ка

Բու-լաւ-կա—քորոց.

Суд-но

Սուդ-նո—առագաստանաւ.

Го-ло-са

Գա-լա-սա—ձայներ.

Дос-ка

Դաս-կա—տախտակ.

Дав-но

Դաւ-նո—վաղուց.

Но-га
Նա-զա—ոտք.

Лод-ка
Լոդ-կա—նաւակ.

Во-да
Վա-դա—ջուր.

Ста-до
Ստա-դո—հօտ.

Ду-ша
Դու-շա—հոգի.

Го-ло-ва
Գա-լա-վա—դըլուս.

До-ро-га
Դա-րօ-գա—ձանապարհ.

По-су-да
Պո-սու-դա—աման.

е, (ե), մ, (մ),

Ел-ка

Եօլ-կա—տօնածառ.

Ма-ма-ша

Մա-մա-շա—մայրիկ.

Мо-ло-ко

Մաւ-լի-կո—կաթ.

Рам-ка

Րամ-կա—ըշանակ.

Та-рел-ка,

Տա-րել-կա—ափսէ.

Се-ло

Ոե-լո—գիւղ.

Мед-ле-нно,
Մէդ-լէ-ննո—կամացուկ.

Те-лег-рам-ма,
Տէ-լէգ-րամ-մա—հեռագիր:

Му-ка,
Մու-կա—ալիւր.

Мас-ло,
Մաս-լո—իւղ.

А-генс-тво,
Ա-դէն-ստո-գործակալութիւն.

Сес-тра,
Սէս-տրա—քոյլ.

Ре-мес-ло,
Րե-մես-լո—արուէստ.

Вес-на,
Վես-նա—գարուն.

Бу-ма-га,
Բու-մա-զա—թուղթ.

Ма-ло,
Մա-լո—սակաւ.

Де-ре-во,
Դե-րե-լո—ծառ.

Ап-те-ка,
Ապ-տե-կա—Գեղատուն.

Мно-го,
Մնո-զո—շատ:

Ко-ле-со,
Կո-լե-սօ—ակ.

ч, (չ), լ, (լ),

Чаш-ка
Չաշ-կա—աման.

Печ-ка
Պէշ-կա—վառարան.

Поч-та
Պոչ-տա—փոստ.

Са-ран-ча
Սա-րան-չա—մորեխ.

Час-то
Չաս-տօ—յաճախ.

Руч-ка
Բուչ-կա—դըրչակոթ.

Вче-ра
Վչե-րա—երեկ.

Пче-ла
Պչե-լա—մեղու.

Ж, (ժ), զ, (զ)

Жаж-да
Ժաժ-դա—ծարաւ.

Жар-ка
Ժար-կա—շոգ.

Рү-жье
Ռուժիո—թուանք.

За-ла
Զա-լա—դահլիճ.

Зер-ка-ло
Զեր-կա-լօ—հայելի

Зер-но
Զեր-նօ—հատիկ

Нуж-но	Га-зе-та
Նուժ-նօ—հարկաւորէ.	Գա-զե-տա
Так-же	Гла-за
Տակ-ժէ—նոյնպէս.	Գլա-զա—աչք.
Зо-ло-то	
Զօլօ-տօ—ոսկի.	

и, (ի), յ, (ի), ы, (ըի,),

Ик-ра	Из-ба
Իկ-րա—խաւեար.	Իզ-բա—խրճիթ.
И-гол-ка	Спи-на
Ի-գոլ-կա—ասեղ.	Սպի-նա—մշջք.
Доб-рый	Пра-вый
Դօբ-րըի—բարի.	Պրա-վի—աչ.
Счаст-ли-вый	Ум-ный
Սչաստ-լի-վրի—բաղդաւոր.	Ումնիրի—խելօք.
Не-счаст-ный	Спѣ-лый
Նե-սչաստ-նըի—անբազդ.	Սպի-լիի—հասած.
Бо-га-тый	Гни-лой
Բա-գա-տըի—հարուստ.	Գնի-լոի—փըթած.
Сер-ди-тый	Ору-жие
Սեր-դի-տըի—բարկացող.	Օրու-ժիւ—զէնք.
Бу-тыл-ка	Уг-ли
Բու-տըլիւ-կա—շիշ.	Ուգ-լի—ածուխ.
Рѣд-кій	Чер-ни-ла
Ռէդ-կըի—նոսըր.	Չէր-նի-լա—թանաք.
Пер-чат-ки	Тык-ва
Պեր-չատ-կի—ձեռնոցներ.	Տչիկ-վա—դրդում.
Мы-ло	Са-ни
Մըլի-լօ—սապօն.	Սա-նի—սահնակ.

Глу-хой	Ку-ри-ца
Գլու-խոի—խուլ	Կու-րի-ցա—հաւ.
Уз-кій	Круг-лый
Ուզ-կիի—նեղ.	Կրուզ-լըի—կըլու.
Край	Ши-ро-кій
Կրաի—երկիր.	Եի-բո-կիի—լայն.
Тон-кій	Тол-стый
Տօն-կիի—բարակ.	Տօլ-ստըի—հաստ.
Иг-руш-ка	Ро-ди-на
Ից-րուշ-կա—խաղալիք	Բօ-դի-նա—հայրենիք
Кни-га	Ши-ло
Կնի-գա—գիլք.	Եի-լօ—բիզ.
Ви-но	Зи-ма
Վի-նօ—գինի.	Զի-մա—ձըմեռ.
	Птич-ка—Պտիչ-կա—թըռչուն:

Փ, (Փ) I, (իի),

Фі-ал-ка	Сал-фет-ка
Ֆի-ալ-կա—մանուշակ.	Սալ-ֆէտ-կա—մնձեռնոցիկ.
Фа-ми-ле	Ко-фе
Ֆա-մի-լի-է—ազդ.	Կօ-ֆէ—սուրճ.
Фур-го-ны	Լօր-да-ны
Ֆուր-գօ-նըի—ֆուրգոններ.	Լօր-դա-նա—նըի—Յորդաններ

Х, (Խ), ՚, (Հ),

У-хօ	Ста-ру-ха
Ուխօ—ականջ.	Ստա-րու-խա—ձեր կին.
Ху-до	Хо-ро-шо
Խու-դօ—վատ.	Խօ-րօ-շո—լում.
Му-ха	Щет-ка
Մու-խա—ճանճ.	Եշետ-կա—վրձին.

Ти-хо
Տի-խօ—կամաց ցածր.
Ще-ка—Եշե-կա—թուշ.

ъ, ь, *)

Им-пе-ра-торъ
Իմ-պե-րա-տօր—Կայսր.
Кругъ
Կրուգ—շըրջան.
Столъ
Ստոլ—սեղան.
Домъ
Դօմ—տուն.
Кость
Կոստ—սկոր.
Го-нять
Գա-նեատ—քըշել.
Но-жикъ
Նօ-ժիկ—դանակ.
Храмъ
Խրամ—Տաճար.
Сол-датъ
Սալ-դատ—զինուոր.
Не-суть
Նե-սուտ—տանումեն.
Рогъ
Բոզ—պոզ.
Ад-ресъ
Ադ-րես—հասցէ.
*) Այս 2 տառերը բառերի վերջերամ չեն կարդացւում. երբոք 1-ինը
գրուած է, պէտք է բառի վերջը կոշտ արտասանել, իսկ եթէ 2-ը ն է գրուած
պէտք է փափուկ արտասանուի:

Щип-цы
Եշիպ-ցըի—

У-чи-тель

Ու-չի-տել—վարժապետ.

При-бы-ва-етъ

Պրի-բըի-վա-ետ—աւելանում է.

Мыть

Մըիս—լուսնալ.

У-ми-ратъ

Ու-մի-րատ—մեռնել

Свадь-ба

Սւադ-բա—հարսանիք.

Ку-черъ

Կու-չեր—կառապան.

Но-вость

Նօ-վօստ—նորութիւն.

У-рокъ

Ու-րօկ—դաս.

Ось

Օս—առանցք.

Зво-нокъ

Զօ-նօկ—զանդակ.

Пѣтъ

Պէտ—երգել.

Но-сить

Նա-սիտ—տանել.

То-ва-рищъ

Տա-վա-րիչ—ընկեր.

Ба-заръ

Բա-զար—վաճառանոց.

Пас-тухъ

Պաս-տուխ—Հովիւ.

Звать

Զվատ—կանչել.

Ле-жить

Լե-ժիտ—դըրած է.

Пе-чаль

Պե-չալ—տըխրութիւն.

Ка-ран-дашъ

Կա-րան-դաշ—մատիտ.

Бе-регъ

Բե-րէդ—ափ.

Царь

Ցար—թագաւոր.

Шагъ

Շագ—քայլ.

То-варъ

Տա-վար—ապրանք.

Пи-литъ

Պի-լիտ—սղոցել.

Братъ

Բրատ—Եղբայր.

Сынь

Սլին—որդի.

Кор-мить

Կար-միտ—կերակրել.

Под-ковъ

Պակ-կով—պայտ.

Гвоз-дикъ

Գւօզ-դիկ—մեխ.

Садъ

Սադ—այգի.

Цер-ковъ

Յեր-կով—եկեղեցի.

Дочь

Դօչ—դուստր.

Кресть

Կրեստ—խաչ.

Чи-тать

Չի-տառ—կարդալ.

Пи-сать

Պի-սատ—գրել.

Го-во-рить

Գա-ւա-րիտ—խօսել.

По-лу-чать

Պա-լու-չատ—ստանալ.

Ху-до-ж-никъ

Խու-դօժ-նիկ—նըկարիչ.

Ра-дость

Բա-գօստ—ուրախութիւն.

По-рокъ

Պա-րօկ—յանցանք.

Сонъ

Սօն—քուն.

Мо-ло-токъ

Մա-լա-տօկ—մուրճ.

На-ши-токъ

Նա-պի-տօկ—խըմիչք.

Ко-сить

Կա-սիտ—հընձել.

*) Այս 2 տառերը բառերի վերջերամ չեն կարդացւում. երբոք 1-ինը
գրուած է, պէտք է բառի վերջը կոշտ արտասանել, իսկ եթէ 2-ը ն է գրուած
պէտք է փափուկ արտասանուի:

Па-ра	Фо-наръ
Фи-рш— <i>զոյդ</i> .	Ֆա-նար— <i>լապտեր</i> .
Плотъ	По-жаръ
Фо-он— <i>Տոփ</i> .	Փա-ժար— <i>հըրդեհ</i> .
Ам-баръ	Годъ
Ամ-բար— <i>շուեմարան</i> .	Գօդ— <i>տարի</i> .
Лѣ-тать	О-гу-рецъ
Լէ-տատ— <i>թըռչել</i> .	Ա-գու-րեց— <i>խիար վարունդ</i> .
Сить	Ор-бузъ
Սիտ— <i>մաղել</i> .	Ար-բուզ— <i>ձմերուկ</i> .
Пить	О-гонь
Փիտ— <i>խմել</i> .	Ա-գօն— <i>կըրակ</i>
Си-дѣть	Фо-то-генъ
Սի-դէտ— <i>նստել</i> .	Ֆա-տա-դէն— <i>նաւթ</i> .
По-ясь	Ли-монъ
Փօ-ես— <i>գօտի</i> .	Լի-մօն— <i>կիտրօն լիմոն</i> .
Гри-би-шокъ	А-пель-синъ
Գրի-բի-շօկ— <i>սանր</i> .	Ա-պել-սին— <i>նարինջ</i> .
Чер-ниль-ни-ца	Ук-сусъ
Չեր-նիլ-նի-ցա— <i>թանաքաման Ուկ-սուս—քացախ</i> .	

Ֆ, (*եաթ*), Յ, (*է*),

Свѣч-ка	Мѣд-ный
Սվէ-կա— <i>մօլ</i> .	Մէդ-նին— <i>երկաթեալ</i> .
Э-тажъ	Мѣлъ
Է-տաժ— <i>հարկ</i> .	Մէլ-կաւիճ.
Лѣ-вый	Э-ки-пажъ
Լէ-վիթ— <i>ձախ</i> .	Է-կի-պաժ— <i>կառք</i> .
Эхо	Եз-докъ
Է-խօ— <i>արձագանք</i> .	Եզ-դօկ— <i>ձիաւոր</i> .
Гнѣз-до	Бѣ-лый
Գնէզ-դօ— <i>բուն</i> .	Բէ-լիթ— <i>սպիտակ</i> .

Хлѣбъ	Бѣ-гать
Խլէբ— <i>հաց</i> .	Բէ-գատ— <i>վազել</i> .
Сѣ-но	Сѣ-но <i>Ոէ-նօ</i> — <i>չորացած-խոտ</i>
	յո, (<i>իւ</i>), յ, (<i>եա</i>).
Ю-но-ша	Яч-менъ
Յւ-նօ-շա— <i>պատանի</i> .	Յաչ-մէն— <i>գարի</i> .
Ю-ве-лиръ	Вре-мя
Յւ-վե-լիր— <i>ոնկերիչ</i> .	Վրէ-մեա— <i>ժամանակ</i> .
Дю-жи-на	Яй-цо
Դիւ-ժի-նա— <i>գիւժին</i> .	Յակ-ցօ— <i>ձու</i> ,
Сюр-тюкъ	Яб-ло-ко.
Սիւր-տիւկ— <i>շուխա</i> .	Յաբ-լօ-կօ— <i>խնձոր</i> .
Ключъ	Ян-варь
Կլիւչ— <i>բանալի</i> .	Յան-վար— <i>Յունիար</i> .
Люл-ка	Пу-ля
Լիւլ-կա— <i>օրօրոց</i>	Պու-լիա— <i>գնդակ</i> .
Тюрь-ма	Зна-мя
Տիւր-մա— <i>բանտ</i> .	Զնա-մեա— <i>դրօշակ</i> .
Лю-ди	Дя-дя
Լիւ-դի— <i>մարդիկ</i> .	Դե-դա— <i>հօրեղբայր</i> :

Թ, (*ֆ*) Վ, (*իժիցա*)

А-риѳ-ме-ти-ка	Թօ-ма
Ա-րիֆ-մե-տի-կա— <i>թուարան</i>	Ֆօ-մա— <i>թուման</i> .

§. 1

Դուշա — հոգի.
Պամեատ — յիշողութիւն.
Մըսալ — միաք.
Դրուժբա — բարեկամութիւն.

Լիւրով — սէր.
Վրաժդա — թշնամութիւն.
Նենամիստ — արհամարանք.
Զավիստ — նախանձ.
Ժելանիե — ցանկութիւն.
Շագօստ — ուրախութիւն.
Գեչալ — տիսրութիւն.
Սչաստիե — բազա.
Նեսչաստիե — քամբաղառութիւն.
Զընիե — տեսութիւն.
Վիռու — ճաշակ.
Սլուխ — լողութիւն.
Զապախ — հոտ:

§. 2.

Степени родства.

Ատեց — հայր.
Մատ — մայր.
Բրատ — եղբայր.
Սեսարա — քոյլ.
Դվահիւրօդնը բրատ — հօր եղբար որդի.
Դվահիւրօդնաեա սեսարա — հօր եղբօր աղջիկ.
Ութին — որդի.
Դիտեա — երեխայ.
Դօչ — աղջիկ.
Դեաղեա — հօրեղբայր.
Տեօտկա — մօրաքոյլ.
Դէդ — պապ.

Ասեազանիե — շօշափմունք.
Նադիժդա — յոյս.
Տերպենիե — համբերութիւն.
Պավինօվանիե — հանազանդութիւն.

Պակօրնօստ — խոնարհութիւն.
Սկրօմնօստ — համեասութիւն.
Բլագադարնօստ — շնորհակալութիւն.

Ստրադանիե — տաննչանք.
Սաժալենիե — մեղքանալ.
Պարօկ — յանցանք.
Գորդօստ — հպարտութիւն.
Ստրախ — (վախ) երկիւ դ.
Գնէվ — բարկութիւն.
Մշենիե — վրէժ.
Գլուպոստ — յիմարութիւն:

Բաբուշկա — տառ.

Կումա — կնքամայր.

Կրեստնիկ — կնքած տղայ.

Կում — կնքահայր.

Կրեստնիցա — կնքած աղջիկ.

Եռլին — կնոջ եղբայր.

Части человеческого тела

§. 3.

Գալափա — գլուխ.

Վօլոսի — մազեր.

Լիցօ — երես (մարդու սպատիկը).

Գլազա — աչքեր.

Եչեօկի — թշշեր.

Նոս — քիթ.

Լօր — ճակատ.

Բրօվի — ունքեր.

Վեկի — թերթերունքներ.

Նողդրի — քթածակեր.

Ուշի — ականջներ.

Ռօտ — բերան.

Դեօնի — լնդերք.

Գուբի — շրթունքներ.

Զուբի — ատամներ.

Եազիկ — լեզու.

Շեեա — վիզ.

Գորլօ — կոկորդ.

Ներվիրի — նեարգեր,

Պադբարագոկ — կղակ.

Պլեչի — ուսեր.

Բարադա — մորուք.

Ուսի — բեկներ.

Բուկի — ձեռքեր.

Պացըրի — մատներ.

Նօդոի — եղունգներ.

Կալէնա — ծունկ.

Բեկրօ — կուլք.

Գրուդ — կուրքք.

Նօցի — սոքեր.

Ում — խելք.

Սպինա — մէջք.

Ժիվօտ — փոր.

Կօստի — ոսկորներ.

Կոժա — կաշի.

Մօզք — ուղեղ.

Կրօվ — արիւն.

Ժերվիրի — նեարգեր,

О Богѣ и о религіи. Աստուծոյ և հաւատի մասին:

§. 4.

Բօդ ատեց — Հայր Աստուած.

Բօժիի սին — Աստուծոյ որդի.

Սվեատօի Դուխ — Սուրբ Հոդի.

Մուշենիկի — նահատակներ.

Անգել — հրեշտակ.

Բաի — Պրախտ.

Ապաւս Քրիստոս—Յիսոս Քրիս-
տոս.
Դասավոր—Տէր Աստված.
Սպասիսել—Փրկիչ.
Սազդանել—Ստեղծող.
Քաղաքողիցայ-Աստվածածին
Դէրա—Հաւասոտ.
Դօլգ—պարաք.
Զախոն—օրէնք.
Յերկօդ—եկեղեցի
Մանաստիր—վանք.
Կրեմո—խաչ.
Կոլօկոլ—զանգակ.
Եվանդելին—Աւետարան.
Քիրլիա—Աստվածաշունչ.
Եպիսկոպ—Եպիսկոպոս.
Մանախ—փարդաստեա.
Ավեաշեննիկ—քահանայ.
Դիսկոն—սարկաւագ.
Պրազնիկի—տօներ.
Քաժդեստիօ—ծնունդ.

Времени года տարուայ եղանակներ:

Աւանա—գարուն.
Էջտօ—ամառ.

Մէсяցն ամիսներ

Անձար—Յունվար.
Ֆեվրալ—Փետրվար.
Մարտ—Մարտ.
Ապրիլ—Ապրիլ.
Մայիս—Մայիս.
Իւնի—Յունի.

Երւլ—Յուլիս.
Ավուտաս—Օգոստոս.
Սեպտեմբր—Սեպտեմբեր.
Ակտիոբր—Հոկտեմբեր.
Նոյեմբր—Նոյեմբեր.
Դիկտեմբր—Դեկտեմբեր.

Նօվրիի գօդ—Նորամարի.
Բաղաեաւլէնիկ Գօսպօդնիւ—
Յայտնութիւն Տեառն
Կրեշչենիկ—Մկրտութիւն.
Սրբանիկ—Տեառն ընդառաջ
Ագ—գժոխոք.
Գալինիկ—Հաղորդութիւն.
Կրեշչենիկ—Ալրտութիւն.
Մալիսվա—աղօթք.
Ոմերա—մահ.
Ժիզն—կեանք.
Մասլեանիցա-Քարեկենպան.
Պօստ—պահք.
Բլազօվիշչենիկ—Վերափոխումն
Պասխա—Զատիկ.
Վազնեանիկ—Համբարձումն.
Տրօիցին դեն—Երրորդութեան
օր.
Սաշելնիկ—Ճրագալոյձ
Սորաստնաեա նեղելեա-Զար-
չարանաց շաբաթ.

Дни недѣли Շաբաթուայ օրեր:

Պանեղէլնիկ—Երկուշաբթի.
Վայորնիկ—Երեքշաբթի.
Սրեղա—չորեքշաբթի.
Վասկրեսենիկ—Կիւրակի.
Դին—օր.
Նոչ—գիշեր.
Պօլ դէն—կէս օր
Պօլ նօչ—կէս գիշեր.
Աւորօ—առաւոտ.
Վէչեր—Երեկոյ.
Չաս—ժամ.
Սինուտ—րուպէ.
Սեգոնեա—այսօր.
Զաւարա—վազը.
Պօլէ զավորա—միւս օր.
Գաւնօ—վազուց.

Զեովերգ—Հինգշաբթի.
Գեատնիցա—ուրբաթ.
Սուբբոտա—շաբաթ.
Վասկրեսենիկ—Կիւրակի.
Պատօմ—յետոյ.
Սեհաս—այս ժամին
Սինւ մինուտու—այսրոպէին.
Պուլէ—յետոյ.
Վագերեօդ—առաջ.
Սեկունդ—վայրկեան.
Նազար—յետ.
Սուտկա—օր և գիշեր.
Պարա—ժամանակ է.
Աղնաժդի—մէկ ան առ.
Կազդա—Երբ.
Գաւնօ—վազուց.

Имена числительные Թուական անուններ:

- 1, Աղին—մէկ.
- 2, Դվա—երկու.
- 3, Տրի—երեք.
- 4, Չետրիք—չորս.
- 5, Պետա—հինգ.
- 6, Ենչա—վեց.
- 7, Անյ—եօթն.
- 8, Պուեմ—Աւթը.
- 9, Ինչեատ—իննը.
- 10, Դեսետ—տասը.
- 11, Օդինազցատ—տասն և մէկ
- 12, Գվենարցատ—տասն և երկու.
- 13, Տրինազցատ—տասն և երեք.
- 14, Չետրիքնազցատ—տասն և չորս.
- 15, Պետանազցատ—տասն և հինգ.
- 16, Ենչանազցատ—տասն և վեց.
- 17, Սեմնազցատ—տասն և եռդըն.

- 18, Վօսեմնադցատ — տասն
ութն.
- 19, Դեվետնադցատ — տասն
և ինն.
- 20, Դվագցատ — քսան.
- 21, Դվագցատ ակին — քսան
և մէկ.
- 22, Դվագցատ զվա — քսան և
երկու.
- 23, Դվագցատ տրի — քսան և
երեք.
- 24, Դվագցատ չետրիբէ — քսան
և չորս.
- 25, Դվագցատ պետա — քսան
և հինգ.
- 26, Դվագցատ շետա — քսան և
վեց.
- 27, Դվագցատ սեմ — քսան և
եօթն.
- 28, Դվագցատ փոսեմ — քսան
և ութն.
- 29, Դվագցատ զեղետա — քսան
և ինն.
- 30, Տրիդցատ — երեսուն.
- 40, Աօրոկ — քառասուն.
- 50, Պետղեսեատ — յիսուն.
- 60, Ենտեսեատ — վաթսուն.
- Պերվը — առաջին.
- Վտարօի — երկորդ.
- Տրետրի — երրորդ.
- Չետրիբը — չորրորդ.
- 70, Սեմդեսեատ — եօթանա-
սուն.
- 80, Վոսեմդեսեատ — ութսուն
- 90, Դեվետնօսոս — իննըսուն
- 100, Ստո — հարիւր.
- 200, Դվեստի — երկու հարիւր
- 300, Տրիստա — երեք հարիւր.
- 400, չետրիտտա — ջորս հար.
- 500, Պետաստա — հինգ հարիւր
- 600, Շեստա — վեց հարիւր.
- 700, Սեմստա — եօթ հարիւր.
- 800, Վօսեմստա — ութ հար.
- 900, Դեվետնստա — ինն հար.
- 1000, Տրետնաչա — հազար.
- 2000, Դվետրիտաչա — երկու
- հազար.
- 3000, Տրետրիտաչա — երեք
- հազար.
- 10000 Դեվետատրիտաչա —
- հազար.
- 1000000, Միլիոն — միլիոն.
- $\frac{1}{2}$, Պալավինա — կես.
- $\frac{1}{3}$, Տրետա — երրորդ մասը.
- $\frac{1}{4}$, Չետրիբա — չորրորդ մասը
- $\frac{1}{5}$, Պետատեաչաստ — հինգ
- երորդ մասը.
- $\frac{1}{10}$, Պետետատեաչաստ — տա-
- սերորդ մասը.
- Պետրի — հինգերորդ.
- Ենտօի — վեցերորդ.
- Ենդմօի — եօթներորդ.
- Վասմօի — ութերորդ.

- Դեվետը — իններորդ.
- Ենտեսը — տասերորդ.
- Ազինագցատը — տասն և մէկ
- երորդ.
- Սեմդեսեատը — եօթանասուն
- երորդ.
- Դվագցատը — քսաներորդ.
- Դվագցատ պետրի — քսան և
- մէկերորդ.
- Տրետրիտտա — երեսուներորդ.
- Դեվետնօսոսը — իննսուն
- երորդ.
- Սօրօկօփօի — քառասուներորդ.
- Սօորի — հարիւրերորդ.

§ 7.

ԳԵՐԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

Եա—ես.
Տըի—դու.
Օն—նա.
Անա—նա.
Մօի—իմ, մաեա-իմ (իգականի համար).
Տվօի—քո, տվաեա-քո (իգականի համար).
Ովօի—իւր, սվաեա-իւր (իգականի համար).
Նաշ—մեր, նաշա մեր (իգականի համար).
Վաշ—ձեր, վաշա ձեր (իգականի համար).
Իլի—նոցա.
Եզօ—նորա.
Եկա—նորա (իգականի համար).
Առօ—ով.
Ելիտօ—ոչ ով.
Եիկո—ոչ ոք.
Կոտօ—ովոր.

Նէկօտօրըի—միքանիսը.
Չոօ—ինչ.
Նէչտօ—ոչ ինչ.
Չտօտօ—ինչ որ.
Նիչտօ—ոչ ինչ.
Սամ—ինքը, (իգականի համար).
Մըի—մենք.
Վըի—մենք.
Վըի—դուք.
Անի—նոքա.
Անէ—նոքա (իգականի համար)
Կատօրըի—որը,
Էտօտ—այս.
Տօտ—այն.
Տակօի—այսպիսի.
Կակօի—որպիսի.
Էտա—այս (իգականի համար).
Տակաեա—այսպիսի (իգականի համար).
Վուտօ—ովուր.

§ 8.

Գավտրակ—նախաճաշիկ.
Աբէդ—ձաշ.
Աւժին—ընթրիք.
Առւպ—սպաս.
Մեասօ—միս.

Գավեադինա—տավարի միս.
Ժարկօե—տասպակած միս.
Եիշիկ—խորոված.
Ժիր—չաղութիւն.
Վետչինա—խոզի ապուխտ.

Սըիր—սպանիր.
Եաիցօ—ձու.
Բէլօկ—ձուի սպիտակուց.
Ժելտօկ—ձուի դեղնոց.
Տէստօ—խմոր.
Մուկա—ալիւր.
Ռերօժնօե—շաքրէ հաց.
Կաշա—փլաւ.
Գարչիցա—մանանեխ.
Գորօխ—սիսեռ.
Կապուստա—կազամբ.
Ոօլ—աղ.
Ըէդկա—բողկ.
Խլեր—հաց.
Զեսնօկ—սխտօր.
Կարտօֆել—դետնախնձոր կամ
կորտօֆիլ.

Սալար—շաքար.
Պերեց—պղուց.
Վոկոլագ—շօկոլագ.
Աւկսուս—քայցախ.
Սիվիի—սեր.
Փառագեն—նապիթ.

§ 9.

Պլոդ—պառուղ.
Վինօդրազ—հաղող.
Պերսիկ—զեղձ.
Արբիկոս—ծիրան.
Եաբլօկօ—խնձոր.
Վրուշա—տանձ.
Սլիվա—շոր.
Վիշնեա—բալի.
Ափա—սերգեվիլ (կոմշի).
Լիմօն—կիտրոն.
Ապելսին—նարինջ.

Սմօրօդինա—մօշ.
Մալինա—մօռ.
Զեմլեանիկա—ելակ.
Կրուժովինիկ—հաղարձ.
Մինդրալ—նուշ.
Կաշտանի—շագանակ (ծաբլի).
Արէխ—ընկոյզ.
Վըինեա—սեխ.
Արբուզ—ձմերուց.
Տիկիվա—դղում.
Ազուրեց—խիար.

§ 10.

Գում—տուն.
Դվեր—դուռը.
Դվօր—բադ.
Էտոաժ—հարկ.
Լէսոնիցա—սանդուխտ.
Պլոշագիա—հրապարակ.
Ռլիցա—փողոց.
Կոմսատա—սենեակ.
Պօլ—յատակ.
Պատալօկ—առաստաղ.
Ակնօ—պատուհան.
Ստեկլօ—սպակի.
Սոոլ—սեղան.
Սառուլ—աթոռ.
Դիվան—բազմոց.
Կրեսլօ—բազկաթոռ.
Կամօդ—կամօդ.
Եկաֆ—պահարան.
Զերկալօ—հայելի.
Ումիվալնիկ—լուացարան.
Ստէնըին չասի—պատի ժամացոյց.
Կարմաննըին չասի—դրամնի ժամացոյց.
Պաստել—անկողին.
Զանավերի—վարագոյր.
Լամպա—լամփա.
Ստալավաեա պասուդա—սեղանի աման.
Նիտկա—թել.

Կուխօննաեա սպասուդա—իսոն հանցի աման.
Սկատերտ—դաստախուն (սլով ռոց).
Սալֆետկա—անձեռոցիկ.
Վիլկա—պատառաքաղ.
Տարելկա—ափսէ.
Բլիւդ—մեծ ափսէ.
Լօժկա—գդալ.
Սալօնկա—աղաման.
Աւկսունիցա—քացախաման.
Բուտիկա—շիշ (բուտիկա).
Ստական—բաժակ.
Պրօբօնիկ—խցահան.
Սախարնիցա—շաքարաման.
Բլիւդիչկա—թէյի ափսէ.
Սամօվար—ինքնաեռ.
Մըիլօ—սապօն.
Զայնաեա լօժկա—թէյի գդալ.
Ստալավայա լօժկա—սեղանի գդալ.
Պարսինիկ—շանդան.
Կատեօլ—պղինձ.
Կատարիւեա-ոռուսական պղինձ
Կամինիկ—սուրճի աման.
Կուշին—կճուճ.
Պալավաեա շչետիկա—յատակի վրձին.
Նօժիկ—գանեակ.
Նօժնիցա—մլրատ.

Տապօր—կացին.
Լապատկա—թի.
Մալատօկ—մուրճ.
Գվօզդ—մէտ.
Գրիբիշօկ—սանդր.
Իգոլկա—ասեղ.
Բուլավկա—քորոց.
Զամօկ—կողակէք.
Կլիւչ—բանալի.
Կայլցօ—մատանի.
Սպիշկա—լուցկի.

§ 11.

Պլատըի—շոր.
Սիւրախւկ—սերժուկ.
Բրիւկի—վարախիկ.
Ժիւետ—շատիկ (ժիւետ).
Շեապա—գլխարկ (ամուր).
Պայլո—վերարկու.
Կարման—գրաման.
Վարատնիկ—օձիք.
Ուռբաշի—շապիկ.

§ 12.

Գուբերնատօր—հահանգապետ
Պալիցիմէխտեր—ոստիկանապետ.
Պրիստատ—ոստիկան.
Գարագափօի-ոստիկան զինուոր.
Ուուգեա—դատաւոր.
Վլիդօվատէլ—քննիչ.

Սեկրետար—քարտուղար.
Պամօշնիկ—օղնական.
Պիսեց—գրադիր.
Բուխգալտեր—հաշուապահ.
Կասիր—գանձապահ.
Կասիրշա—գանձապահուի.
Պրիկաշչիկ—գործակատար.

Խազեաին — տէր.
Կուպեց — վաճառական.
Գրաֆ — կոմա.
Կնեազ — իշխան.
Դմարեանին — ազնուական.
Մէշանին — հարկասու.
Գրաժդանին — քաղաքացի.
Ռեմելենիկ — արհեստաւոր.
Նազօշնիկ — դլխարկակար.
Սազօժնիկ — կոշկակար.
Ժիզօլիսեց — նկարիչ.
Միասնիկ — մսավաճառ.
Ալեսար — փականագործ.
Առալեար — հիւսն.
Կամենչիկ — քարկարող.
Ջերեպիետիկ — կազմարար.
Սահկոլչչիկ — ասկակիազործ.
Կուզնեց — զարբին.
Խէբապէկ — հացթուխ.
Ցիրիւլնիկ — սափրիչ.
Պարոնոի — դերձակ.

§ 13.

Կարովա — կով.
Տելեատա — հորթ.
Բըիկ — եղբ.
Լօշադ — ձի.
Բուխվոլ — գոմէշ.
Վերբլեւդ — ուղտ.
Կօդա — այծ.
Ալբա — ոչխար.
Ասեօլ — էշ.

Պօտնիկ — գուրգալ.
Սաղօվնիկ — այգեգործ.
Մաստեր — արհեստաւոր.
Պասուխ — հովիւ.
Պօվար — խոհարար.
Կուխարկա — խոհարարուհի.
Վաղավօզ — ջրկիր.
Բարին — պարոն.
Սլուգա — ծառայ.
Սլուժանկա — ազակին.
Կուչեր — կառապան.
Ուշեօնըի — ուսեալ.
Վրաչ — բժիշկ.
Պօկառը — բժշկապետ.
Ուչտել — ուսուցիչ.
Ուչխելնիցա — ուսուցչուհի.
Ուշենիկ — աշակերտ.
Ուշենիցա — աշակերտուհի.
Պերեվօչիկ — թարգման.
Նիշչի — աղքատ.

Վօլի — գայլ.
Մէլգվէդ — արջ.
Զաեաց — նապաստակ.
Լիսիցա — աղուէս.

Խվօստ — աօչ.
Սուագա — հօտ.
Բագա — պող.

§ 14.

Գետուխ — աքաղաղ.
Կուրիցա — հաւ.
Ցըիսլեատ — վասիկ.
Ուսկա — օրդակ.
Գուս — սադ.
Խնդիւշկա — հնդկահաւ.
Գօլուր — աղաւնի.
Լաստչկա — ծիծեռնակ.
Կուրօպասկա — վայրենի հաւ.

Խազան — կաքաւ.
Պապուդայի — թութակ.
Չիժ — սարեակ.
Յօրօկա — կաչազակ.
Ժուրավլ — կոռւնդ.
Լէբեդ — կարեատ.
Սորառես — ջայլամ.
Կրըիեա — թէ.
Դնէզդո — բուն.

§ 15.

Բիբա — ձուկ.
Կիտ — կէտ.
Սելգա — ձուկը.
Նչուկա — գայլաձուկն.
Զամօկ — կողպէք.
Ասեար — տարազան.
Սսերինսա — տարազանի միս.
Սարանչա — մորիկն.
Լօսոս — օրագուլ.
Լասասինսա — օրագուլի միս.
Նամաեա — շամաեա.
Եկրա — խաւիար (խիզիլալա).
Բակ — խեցզեաին.

Բէլկա — սկիւռ.
Մըիշ — մուկը.
Կրօս — խլուրդ.
Եօծ — ողնի.
Զմէեա — օձ.
Բօս — վիշապ.
Զերեպախա — կրիա.
Եաշէրիցա — մողէս.
Կրօկօդիլ — կոկորդիլոս.
Մուխս — ձանձ.
Պչէլա — մեղու.
Բաբօչկա — թիթեռնիկ.
Լեազըշկա — գորտ.

§ 16.

Գօլօտօ—ոսկի.
Սերեբրօ—արծաթ.
Մէդ—պղինձ.
Ալինեց—արծիճ.
Ժելեզօ—երկաթ.
Չուգուն—չուգուն.
Ստալ—պողպատ.
Օլովա—կլէկ.
Ֆեստ—երկաթաթերթ.
Բոռոտ—մնդիկ.
Եախօնդ—եազութ.

Եանտար—սաթ.
Խզքստ—կիր.
Գլինա—կաւ.
Կամեն—քար.
Ստելլօ—ապակի.
Պեսոկ—աւազ.
Ռւգօլ—ածուխ.
Ալմազ—ալմաս.
Բրիլիանտ—ազամանդ.
Իզումրուդ—զմբուխա.

§ 17.

Կնիզա—գիրք.
Տեարադ—տեարակ.
Կարանդաշ—մատիտ.
Բուչա—գրչակոթ.
Պերօ—գրչածայր.
Զերնիլա—թանաք.
Զերնինիցա—թանաքաման.
Պիսմօ—նամակ.
Պօչտօվաեա բումագա փոստի
թաւզթ.
Պիսաեա բումագա—գրելու
թուզթ.
Լիստ—թերթ.
Խտօրեա—պատմութիւն.
Դեօդրաֆիեա—աշխարհա-
գրութիւն.

Գրամատիկա—քերականութիւն
Բուսակի եազըիկ—ռուսաց լե-
զու.
Արիֆմետիկա—թուաբանու-
թիւն.
Ուրօկ—դաս.
Բիբլիոտեկա—գրադարան.
Ակադիկ—հէքիաթ.
Պասլօվիցա—առած.
Բաման—վէպ.
Ատիշտ—պատախան.
Վապրօս—հարց.
Բասպիսկա—ստորագրութիւն.
Պրաշենիկ—խնդիր.

§ 18.

Ավէտ—աշխարհ.
Ներօ—երկինք.
Զեմնօի շար—երկրագունդ.
Սոլնցէ—արեգակ.
Լունա—լուսին.
Զվեզդա—աստղեր.
Զեմլեա—երկիր.
Պըիլ—թող.
Ագօն—կրակ.
Վօզդուխ—օդ.
Ակեան—օվկեանոս.
Օզերօ—լիճ.
Օստրով—կղզի.
Ստեպ—անապատ.
Դալինա—հովիս.
Պօլէ—դաշտ.
Գարա—սար.
Սկալա—ժայռ.
Պեշերա—քարանձաւ.
Բօլօտո—ձահիճ.
Ծէկա—գետ.
Բերեգ—ափ.
Դօժդ—անձրև.
Բասա—ցող.
Օլօկօ—ամպ.
Տուման—մէզ.
Վետեր—քամի.

Բուրեա—փոթորիկ.
Վաղապադ—ջրվէժ.
Վալնա—ալիք.
Վաստօկ—արևելք.
Զապադ—արևաւաք.
Սէվէր—հիւսիս.
Եւգա—հարաւ.
Եասիօ—պարզ.
Մուտնօ—պղատր.
Պամուրնի—ամպամած.
Սնէգ—ձիւն.
Գրադ—կարկուտ.
Գրօմ—որոտումն.
Լեօդ—սառոց.
Մօլնեա—կաչակ.
Մարօք—սառնամանիք.
Խօլոդ—ցուրտ.
Տեպլատա—տաքութիւն.
Դըիմ—ծուխ.
Զեմլետրասենիէ—երկրաշարժ.
Զատմենիկ—խաւարումն.
Մրաչնօստ—մթնութիւն.
Սումերկի—աղջամուզ.
Բադուգա—ծիածան.
Սվէտ—լոյս աշխարհ.
Ժար—շոգ.
Գրեազ—ցեխ.
Զապախ—հոտ.

§ 19.

Թուղ—փութ.
Ֆունտ—գրվանքա.
 $\frac{1}{2}$ Պօլ ֆունտ—կէս գրուանքա
 $\frac{1}{4}$ չետվերտ—մէկ չորրորդ.
Լոտ—լոտ.
Զալատնիկ—մախալ.
Վլիշինա—բարձրութիւն.
Գլինա—երկայնութիւն.
Նիրինա—լայնութիւն.
Բազմէր—չափ.
Վպերեօդ—առաջ.
Դալեկո—հեռու.
Տոյլիկո—միայն.
Նէտ—չէ.
Գիտ—այտ.
Պրաւդա—ուղիղ.
Բազ—անգամ.
Սիօլիօ—ինչքամ կամ որքան.
Գոլոդ—սով.
Ժաժդա—Մարտ.
Սանցեա—կայարան.

Տամ—այնտեղ.
Բանեա—բաղանիք.
Պաժար—հրդէն.
Օտղըիս—հանդառութիւն.
Քէսնեա—երդ.
Տէն—շուաք.
Իմիհա—անուն.
Յամիլիեա—ազգ.
Նաշալո—սկիզբը,
Կանեց—վերջ.
Մնօգո—շատ.
Մալո—քիչ.
Կուսօկ—կտոր.
Գրօմիօ—բարձր:
Տիխո—կամաց.
Դուրնօ—վատ.
Բուղետ—կ'լինի.
Տօժե—դարձեալ.
Բանօ—շուտ.
Ատվարի—բացիր.
Զատվարի—փակիր.

§ 20.

Անդլիչանին—անզգիացի.
Նեմեց—Գերմանացի.
Ռուսսիի—ռուս.
Ֆրանցուզ—ֆրանսիացի.
Գրէկ—յայն.
Կերսիանին—պարսիկ.

Պալեակ—լեհացի.
Արմենին—հայ.
Գրուզին—վրացի.
Տատարին—թուրք.
Ելլէի—չհուդ.

§. 21.

Եա գաւարիւ—Ես խօսում եմ,
Տըի գաւարիմ—Մենք խօ-
Տըի պաւարիշ—Դու խօսում ես,
*) Օն, անա գաւարիտ—Նա խօ-
սում է,
Անի, անէ գաւարեատ—Նոքա խօսում են:
Եա պիշու—Ես գրում եմ,
Տըի պիշեմ—Մենք գրում
Տըի պիշեշ—Դու գրում ես,
Օն, անա պիշետ—Նա գրում է:
Անի, անէ պիշուտ—Նոքա գրում են:
Եա գաւարիլ—Ես խօսում էի,
Տըի գաւարիլ—Մենք խօ-
սում էինք,
Էիր,
Օն, անա, գաւարիլա—Նա
խօսում էր.
Անի, անէ գաւարիլի—Նոքա
խօսում էին:
Եա բուդու գաւարիտ—Ես կը
խօսեմ,
Տըի բուդեշ գաւարիտ—Դու
կը խօսես,
Օն, անա բուդետ գաւարիտ—
Նա կը խօսի.
Գաւարիի—Խօսիր,
Գաւարիտ—Խօսել.
Եա սաւեսուիւ—Ես խորհուրդ
եմ տալիս.
Ոլուշաիւ—Լուսում եմ.

Տըի բուդեմ գաւարիտ—Մենք
կը խօսենք,
Վըի բուդետ գաւարիտ—
Դուք կը խօսեք,
Անի անէ, բուդետ գաւարիտ
—Նոքա կը խօսեն.
Գաւարիտի—Խօսեցէք.
Պիսատ—Գրել:
Եա սաւեսուիւ—Գալիս եմ.
Պլաչու—Լաց եմ լինում,
Եշու—Որոնում եմ.

*) Եղակի արականի համար, գործ են ածում օն, իսկ եղականի համար
անա. յոգնակի արականի համար անի. իսկ եղականի համար անէ:

Գուլեաիւ—Զքօսնում եմ.
Պասըլաիւ—Ուղարկում եմ.
Աբէդաիւ—Ճաշում եմ.
Սպրաշիւայիւ—Հարցնում եմ.
Ուժինայիւ—Ընթրում եմ.
Ումիրայիւ—Մեռնում եմ.
Սպլիւ—Քնում եմ.
Վատայիւ—Վեր եմ կենում,
Պայիւ—Երգում եմ.
Մասորիւ—Նայում եմ.
Ամիդայիւ—Սպասում եմ.
Կարմիրիւ—Կերակրում եմ.
Ժելայիւ—Յանկանում եմ.

Զաւու—Կանչում եմ.
Խաչու—Կամենում եմ.
Նեսու—Տանում եմ.
Բէրու—Վերցնում եմ.
Կրիչու—Բղաւում եմ.
Պրաշու—Խնդրում եմ.
Սիփու—Նստում եմ.
Փիւու—Ապրում եմ.
Բէզու—Վազում եմ.
Իդու—Գնում եմ.
Սըլիշու—Լսում եմ.
Պօրչու—Փչացնում եմ.

§, 22.

Եա գուլեաիւ վրլեսու.
Տըի գուլեան դօմա.
Պտիչկալէտայետ վը վօզդուխէ.
Մալաւէի պահօտ.
Լեագուշկա կվակայետ.
Կարովա մըիշիտ.
Մարակա լայետ.
Ռըիբա պլաւայետ վը վաղէ.
Զօլօտո բըլէտատ.
Քրատ չինիտ կարանդաշ.
Տապարօմ բուբեատ դերեխօ.
Դրօմ դրէմիտ սիլնօ.
Մտալեար ժելայետ շկաֆ.
Օն կուրիտ պատիրոս.
Ուչիտել սպրաշիւայետ ուրօկ.
Կտօ տամ լեժիտ.

Ես զքօսնում եմ անտառումը.
Դու զքօսնում ես տանը.
Թուչունը թուչում է օգում.
Սոխակը երգում է.
Գորտը կոկում է.
Կովը բառանչում է.
Շունը հաչում է.
Զուկը լողում է ջրում.
Ուկին փայլում է.
Եղբայրը սրում է մատիտ.
Կացնով կտրում են ծառը.
Որոտումն որոտում է սաստիկ.
Հիւսն շինում է պահարան.
Նա ծխում է ծխախոտ.
Ուսուցիչը դաս է հարցնում.
Ով է այնտեղ պառկած.

Ուչիտել չխայետ կնիգու.
Մըի ստրօիմ դօմ.
Մըի սլամալի դւեր.
Վըի բազբիվայետէ ստելլօ.
Վըի իդեօտէ վը գօրօդ.
Սասէդի վեզուտ դրաւա.
Սապօժնիկի շիուտ սապագի.
Պուրշիկի պէկուտ խլէր.
Բարօտնիկի կապահիւտ զեմլիւ.
Սադովնիկի սաբիրաիւտ ֆրու-
կտըի.
Մասլօ դելայիւտ իզ մալակա.
Պշենիցու մելուտ վը մելնիցէ.
Լաշաղեամ դայիւտ եաչմէն.
Պերօ պիշետ խարաշօ.

§, 23.

Եա բէզալ պա ուլիցամ.
Եա կուշալ վարէնիէ.
Տըի իսկալ կլիւչ.
Տըի սլամալ զամօկ.
Ֆաբրիկանտ տկալ պալատնօ.
Զարեզալ ցիպլիօնիս.
Միօտնիկ ուբիլ մեզվեղեա.
Պէճկա զարէլ պլօխօ.
Մալչիկ բազբիլ գօլօվու.
Սեսորա պատերեալա կայլցօ.
Բրատ նաշօլ դենդի.
Նա բազարէ կուպիլ շկուրու.

Ուսուցիչը գիբք է կարդում.
Մենք շինում ենք տուն:
Մենք կոտրեցինք դուռը.
Դուք կոտրում էք ապակին.
Դուք գնումէք քաղաք.
Հարևանները տանում են փայտ
Կօշկակարները կարում են ոտ-
նամաններ.
Հացթուխները թխում են հաց.
Բանտօրները փորում են զե-
տինը.
Այցեպանները հաւաքում են
մրգեր.
Եւզը շինում են կաթնից.
Ցորենը աղում են ջրաղացում.
Զիաներին տալիս են գարի.
Գրիչը գրում է լաւ.

Վաղա նեսլա դերեվօ. Զուրը տանում էր ծառ.

Բըիկ ուտանուլ վը օգերէ. Եզր խեղաւեց լճումը.

Կուպիլ մեաչիկ. Գնեցի գնդակ.

Մըի կուպալիս վը բանէ. Մենք լողում էինք բազնիսում.

Մըի ուրանիլի սամովար. Մենք վեր դցեցինք ինքնաեւը.

Վըի կուպիլի կիսլօէ մալակօ. Դուք գնեցիք մածուն.

Վըի բազբիլի ստեկօ. Դուք կուրեցիք ապակի.

Թազբօնիկի ագրաբիլի կրես- Աւազաները կողովտեցին գիւ-

տեանինա. ղացուն.

Դաւալի խարօշիա պրէգստաւ- Տալիս էին լաւ ներկայացում-

լինիա. ներ.

Ակտիօրըի իգրալի խարաշօ. Դնրասանները խաղում էին լաւ

Կրասիլչիկի կրասիլի դւերի. Ներկարարները ներկեցին դըր-

ները.

Սալդասի սաբրալի պլէնըիս. Զինուրները հաւաքեցին գե-

րիներին.

Պուշկի սարելեալի վը կրէպօստի Թնդասովները արձակում էին

Նա վախնէ ուրիլի պադրեադ- Պատերազմում սպանեցին կա-

չիկա. պալառուին.

Նա ուլիցէ նաշլի բերեօնկա. Փողոցումը գտան երեխային.

Պաշլի վը սազու գուլեատ. Գնացին այդի զբօսնելու.

Լիւդի զաշլի վը ցերկօվ. Մարդիկ մտան եկեղեցի.

Ուգաշալի տաւարիչա. Հրաւիրեցին ընկերոջը.

§. 24.

Եա բուգու սպատ նա կրաւատէ. Ես կընեմ մահճակալի վերայ.

Բուգիշ վերիտ Բօգա. Կ'հաւատաս Աստծուն.

Բուգէա լիւբիտ ասցա. Կ'սիրի հօրը.

Բուգետ լամատ լապատկու. Կ'կոտրի թին.

Բուգէմ պակազըիւատ կարտինը. Ացոյց տանք պատկերները.

Բուգեմ կրիչատ. Կ'բղաւենք.

Բուգիտէ վատրէչատ խաղիախնա. Կ'հանդիպէք տիրոջը.

Բուգիտէ զումատ մ սեսորէ. Կ'մոսածէք քրոջ մասին.

Բուգուտ ուտիշատ. Կ'հանգատացնեն.

Բուգուտ պրասիտ. Կ'խնդրեն.

Բուգուտ բրասատ. Կ'գցեն.

Բուգուտ րաբօտատ գօմա. Կ'բանեմ տանը.

Բուգուտ գատօվիտ աբէդ. Կ'պատրաստեմ ճաշը.

Բուգուտ աղէվատսեա խարաշօ. Կ'հագնուեմ լաւ.

Բուգուտ կիդատ կամնէի. Կ'գցեմ քարեր.

Բուգէշ բիտ սաբակու. Կ'ծեծես շանը.

Բուգէշ պատեսչատ վը մուգէում. Կ'այցելես թանգարան.

Վօլի ուկուսիտ. Գայլը կ'կծի.

Օն զարեժիտ բարանա. Նա կ'մորթի ոչխարը.

Լիսա ուկրագեօտ կուրիցու. Աղուէսը կ'գողանայ հաւ.

Օն զավեժիտ նօգու. Նա կ'կապի ոսքը.

Ախօտնիկ վը իստրելիտ րուժեօ. Որսորդը կարձակի թուանքը.

Վօր ուկրագեօտ գէնզի. Գողը կ'գողանայ փողեր.

Բազբօնիկ ուրեօտ չելօվէկա. Աւազակը կ'սպանի մարդուն.

Ուշենիկ զարուդիտ ուրօկ. Աշակերտը կ'մոռանայ դասը.

Տաւարիչչ ուգասատիտ դրուգա. Ըսկերը կ'հրաւիրէ բարեկամին.

Բրատ պալիւրիտ սեսորու. Եղբայրը կ'սիրի քրոջը.

Մըի պակիեօմ վը տեսատր. Մենք կ'գնանք թատրոն.

Զաւտրա պերեմենիմ բաշմակի. Վազը կ'փոխենք կօշիկները.

Զաւտրա սպալուչիմ դէնդի. Վազը կ'սուանանք փողերը:

§. 25.

ԹՈՒՄԵՐԵՆ ԼԵԶԻՈՒՄ ԳՈՅԱԿԱՆ ԱՆՈՒՆԵՐԸ ԲԱԺԱՎՈՒՄ ԵՆ
Յ ՍԵՐԻ, ԱՅՆ Է. ԱՐԱԿԱՆ, ԻԳԱԿԱՆ, ԶԵԶՈՔ:

Արական գոյական անունները վերջանում են կոշտ համբ
եռով (Ե), փափուկ եռով (Ե), և ի վրան խազ (Ա):

Стол-ъ (*ստոլ*)—սեղան.

Стол-а (*ստալա*)—սեղանի.

Стол-у (*ստալու*)—սեղանին.

Стол-ъ (*ստոլ*)—սեղան.

Стол-омъ (*ստալօմ*) սեղանով.

Օ стол-է (*ա ստալէ*)—սեղանի
մասին.

Звѣр-ъ (*զվէր*)—գաղան.

Звѣр-я (*զվէրեա*)—գաղանի.

Звѣр-ю (*զվէրիւ*)—գաղանին.

Звѣр-я (*զվէրեա*)—գաղանի.

Звѣр-емъ (*զվէրեմ*)—գաղա-
նով.

Օ звѣр-է (*ա զվէրէ*)—գաղա-
նի մասին.

Стол-ы (*ստալի*)—սեղաններ.

Стол-овъ (*ստալօվ*)—սեղան-
ների.

Стол-омъ (*ստալօմ*)—սեղան-
ներին.

Стол-ы (*ստալի*)—սեղաններ.

Стол-ами (*ստալամի*) սեղան-
ներով.

Օ стол-ахъ (*ա ստալախ*)—սե-
ղանների մասին.

Звѣр-и (*զվէրի*)—գաղաններ.

Звѣр-еъ (*զվէրէի*)—գաղան-
ների.

Звѣр-ямъ (*զվէրեամի*)—գա-
ղաններով.

Звѣр-еъ (*զվէրէի*)—գաղան-
ների.

Звѣр-ями (*զվէրեամի*)—գա-
ղաններով.

Օ звѣр-яхъ (*ա զվէրեախ*)—
գաղանների մասին.

Зерн-օ (*զերնօ*)—հատիկ.

Зерн-ա (*զերնա*)—հատիկ.

Обича-й (*աբիչայի*)—սովորու-
թիւն.

Обича-я (*աբիչայեա*)—սովո-
րութեան.

Мор-е (*մօրէ*)—ծով.

Мор-я (*մօրեա*)—ծովի.

Пол-е (*պօլէ*)—դաշտ.

Пол-я (*պալեա*)—դաշտի.

Слucha-й (*սլուչայի*)—պատահ-
մունք.

Слucha-я (*սլուչաեա*)—պա-
տահմունքի.

Եղական սեռի գոյականների վերջաւորութիւններն են.
ա (Ա), եա (Ա), և կալուղ եռ (Ե)

Сестр-а (*սեստրա*)—քոյլր.

Сестр-ы (*սեստրի*)—քոյլր.

Сестр-է (*սեստրէ*)—քոյլր.

Сестр-у (*սեստրու*)—քոյլր.

Сестро-ю (*սեստրօիւ*)—քոյ-
լր.

Օ сестр-է (*ա սեստրէ*)—քոյլ-
ր.

Зёрн-ы (*զերնը*)—հատիկ-
ներ.

Зёрн-овъ (*զերնօվ*)—հատիկ-
ների.

Обича-и (*աբիչայի*)—սովո-
րութիւններ.

Обича-евъ (*աբիչաեւ*)—սովո-
րութիւնների.

Мор-я (*մօրեա*)—ծովեր.

Мор-еъ (*մօրէի*)—ծովերի.

Пол-я (*պօլեա*)—դաշտեր.

Пол-еъ (*պալէի*)—դաշտերի.

Слucha-й (*սլուչայի*)—պատահ-
մունքեր.

Слucha-я (*սլուչաեա*)—պա-
տահմունքերի.

Сестр-ы (*սեստրի*)—քոյլր.

Сестер-ъ (*սեստրե*)—քոյլր.

Сестр-амъ (*սեստրամ*)—քոյ-
լր.

Сестр-ы (*սեստրի*)—քոյլր.

Сестр-ами (*սեստրամի*)—քոյ-
լր.

Օ сестр-ахъ (*ա սեստրախ*)—
քոյլր.

Капл-я (*կապլեա*)—կաթիլ.
Капл-и (*կապլի*)—կաթիլի.
Капл-է (*կապլէ*)—կաթիլին.

Капл-ю (*կապլիւ*)—կաթիլ.
Капле-ю (*կապլէիւ*)—կաթիլ
 и *մասին*.
О капл-է (*ա կապլէ*)—կաթիլ
 и *մասին*.

Ноч-ъ (*նօչ*)—գիշեր.
Ноч-и (*նօչի*)—գիշերի.
Ноч-и (*նօչի*)—գիշերին.

Ноч-ъ (*նօչ*)—գիշեր.
Ноч-ью (*նօչիւ*)—գիշերով.

О нач-и (*ա նօչի*)—գիշերի
 մասին:

Книг-а (*կնիգա*)—գրք.
Книг-и (*կնիգի*)—գրքի.
Пул-я (*պուլեա*)—գնդակ.
Пул-и (*պուլի*)—գնդակի.

Книг-и (*կնիգի*)—գրքեր.
Книг-ъ (*կնիգ*)—գրքերի.
Пул-и (*պուլի*)—գնդակներ.
Пул-ъ (*պուլ*)—գնդակների.

§. 26.

Դլինիլի *ստոլ*.
Դլիննաւո *ստալա*.
Դլիննամու *ստալու*.
Դլիննըի *խտոլ*.
Դլիննըիմ *ստալոմ*.
Ա դլիննօմ *ստալէ*.

Երկայն *սեղան*.
Երկայն *սեղանի*.
Երկայն *սեղանին*.
Երկայն *սեղան*.
Երկայն *սեղանով*.
Երկայն *սեղանի* *մասին*.

Դլիննըիե *ստալըի*.
Դլիննըիս *ստալախ*.
Դլիննըիմ *ստալամ*.
Դլիննըիե *ստալըի*.
Դլիննըիմի *ստալամի*.
Ա դլիննըիս *ստալախ*:

Սիլնըիե *զվէր*.
Սիլնաւո *զվէրեա*.
Սիլնօմու *զվէրիւ*.
Սիլնաւո *զվէրեա*.
Սիլնըիմ *զվէրեօմ*:
Ա սիլնօմ *զվէրէ*:

Սիլնըե *զվէրի*.
Սիլնըիս *զվէրեի*.
Սիլնըիմ *զվէրեամ*.
Սիլնըիս *զվէրեի*.
Սիլնըիմի *զվէրեամի*.
Ա սիլնըիս *զվէրեախ*:

Սինեե *մօրե*.
Սինեւո *մարեա*.
Սինիեա *մարեա*.
Սինիիս *մարեի*:

Ումնայեա *սեստրա*.
Ումնօի *սեստրըի*.
Ումնօի *սեստրէ*.
Ումնուիւ *սեստրու*.
Ումնօիւ *սեստրօիւ*.
Աբ ումնօի *սեստրէ*:

Երկայն *սեղաններ*.
Երկայն *սեղանների*.
Երկայն *սեղաններին*.
Երկայն *սեղաններ*.
Երկայն *սեղաններով*.
Երկայն *սեղանների մասին*:

Ուժեղ *գազան*.
Ուժեղ *գազանի*.
Ուժեղ *գազանին*.
Ուժեղ *գազանի*.
Ուժեղ *գազանով*.
Ուժեղ *գազանի մասին*:

Ուժեղ *գազաններ*.
Ուժեղ *գազանների*.
Ուժեղ *գազաններին*.
Ուժեղ *գազանների*.
Ուժեղ *գազաններով*.
Ուժեղ *գազանների մասին*:

Կապոյտ *ծով*.
Կապոյտ *ծովի*.
Կապոյտ *ծովեր*.
Կապոյտ *ծովերի*:

Խելօք *քոյր*.
Խելօք *քրոջ*.
Խելօք *քրոջլ*.
Խելօք *քրօջ*.
Խելօք *քրոջով*.
Խելօք *քրոջով մասին*:

Ումնըիեա սեստրըի.
Ումնըլս սեստեօր.
Ումնըիմ սեստրամ.
Ումնըիլս սեստեօր.
Ումնըիմի սեստրամի.
Աբ ունըիլս սեստրախ:

Կրասնայեա կապլեա.
Կրասնօի կապլի.
Կրասնօի կապլէ.
Կրասնուիւ կապլիւ.
Կրասնօիւ կապլեիւ.
Ա կրասնօի կապլէ:

Կրասնըիեա կապլի.
Կրասնըիլս կապել.
Կրասնըիմ կապլեամ.
Կրասնըիեա կապլի.
Կրասնըիմի կապլեամի:
Ա կրասնըիլս կապլեախ:

Լուննայեա նօչ.
Լուննօի նօչի.
Լուննօի նօչի:
Լուննուիւ նօչ:

Բրատ գաւարիտ.
Սեստրա գաւարիլա.
Ատեց սաւետօվալ.
Մատ սլուշալա.
Ատեց բուդէտ գուլեատ.

Խելօք քոյրեր.
Խելօք քոյրերի.
Խելօք քոյրերին.
Խելօք քոյրերի.
Խելօք քոյրերով.
Խելօք քոյրերի մասին:

Կարմիր կաթիլ.
Կարմիր կաթիլի.
Կարմիր կաթիլին.
Կարմիր կաթիլ.
Կարմիր կաթիլով.
Կարմիր կաթիլի մասին:

Կարմիր կաթիլներ.
Կարմիր կաթիլների.
Կարմիր կաթիլներին.
Կարմիր կաթիլներ.
Կարմիր կաթիլներով.
Կարմիր կաթիլների մասին:

§. 27.

Եղբայրը խօսում է.
Քոյրը խօսում էր.
Հայրը խորհուրդ էր տալիս.
Մայրը լսում էր.
Հայրը կ'զբանի.

Լօշադ րժեօտ.
Կարօվա մըիչիտ.
Սաբակա լայնտ.
Բաբուշկա րազսկազըիվայետ.
Պօչտա պրիխօդիտ.
Պիսմօ պասլալի.
Եա բուդու աբէդատ.
Անա սպրաշիւալա.
Դէգուշկա ուժինալ.
Վչերա կուպիլի.
Կարօվու պրօդալ.
Եա զդելալ ստօլ.
Տելեատա դրաժիտ.
Ուգաշախ դրուգա.
Վերիւ հօգա.
Դեադեա դրւմայետ.
Անի բազբիլի ստեկլա.
Եա վատրէչախ ուտրօմ.
Բրատ աժիգայետ.
Կուլսարկա սաբիրայետ.
Եա ատմիչախ ուրօկ.
Մալչիկ կրիչիտ.
Սօլնցէ պակազալաս.
Ադէօժդա պերեմենիլ.
Դէւօչկա պլաչիտ:

§. 28.

Դօբրըի, գօբրայեա, գօբրօե—բարի, բարի, բարի.
Խարօշիի, խարօշայեա, խարօշօե—լաւ, լաւ, լաւ.
Սինիի, սինեաեա, սինեե—կապոյտ, կապոյտ, կապոյտ.
*) Բալշօի, բալշաեա, բալշօե—մեծ, մեծ, մեծ.
*) Ուղղական ածականները դործ են ածում արակ. սեռի համար.
*) Ուղղական ածականները դործ են ածում իգական սեռի համար. իսկ ու և են ածականները դործ են ածում չեղոքի համար:

Խարօշիի սոոլ—լաւ սեղան։
Կրասնըիի ստոլ—կարմիր սեղան։
Դօբրըիի բրատ—բարի եղբալլ
Դօբրայեա սեստրա—բարի քոյր
Կրասնօե եաիցո—կարմիր ձու.
Բէլօե մալակօ—սպիտակ կաթ։
Բալայեա կրէպօստ—մեծ ամրոց
Բուժէինայեա մաստերսկայեա
—հրացանի գործարան։
Լէնիւըի մալչիկ—ծոյլ երեխայ
Լէնիվայեա դեւօչիա—ծոյլ աղ-
ջիկ։
Բալայեա կնիդա—մեծ գիրք.
Բալզօի գորօդ—մեծ քաղաք.
Մալդայեա մենչինա—ջահել
կին։
Մալդօի չելօվէկ-ջահիլ մարդ.
Գլուխօի ստարիկ—խուլ ծերուկ
Դիմնայեա դարօդա—երկայն
ճանապարհ։
Պրիլեժնըի ուչենիկ—աշխատա-
սէր աշակերտ.
Պրիլեժնեայեա ուչենիցա—աշ-
խատասէր աշակերտուհի.
Լիւբեզնըի տաւարիշչ—սիրե-
լի ընկեր.
Սկրօմնըի պօվար—համեստ խո-
հարսր.
Սկրօմնայեա կուխարկա—համեստ
խոհարարուհի.
Սիլնըի բըլիկ—ուժեղ եղ.

Գլուխօի տետերեվ—խուլ հաւ.
Տրուդալիւբիւրի կրեստեանին
—աշխատասէր գիւղացի.
Լիւբապըիտնըիե լիւդի—հե-
տաքրքիր մարդիկ.
Սչաստլիվօե սեմեիսուօ—բաղ-
տաւոր ընտանիք.
Նէսչաստնայեա պոտիչկա—ան-
բաղտ թռչուն։
Բագատըի կուպեց—հարուստ
վաճառական.
Ուղիւիտենըի պրեգմետ—զար-
մանալի առարկայ։
Սմիրնայեա լոշադ—հանդարտ
ձի.
Բանիննըի սալդատ—վիրաւո-
րուած զինուոր.
Ժագնըի մուժիկ—ագահ դիւ-
ղացի.
Գատօվօե պալտօ—պատրաստ
վերարկու.
Վեսելըի սալաւեի—ուրախ
սոխակ.
Սլաբայեա վերեօվկա—թոյլ
չուան.
Պալեզնօե իմենիէ—օգտակար
կալուածք.
Բեզպալեզնօե իմուշեստվօ—
անօգտաւետ կայք.
Սպասօբնըինարօդ—ընդունակ
ժողովուրդ.

Խուդայեա լօշադ—լղար—ձի.
Ստարըի ֆայետօն—հին կառք.
Նօվայեա կարետա—նոր կարետ
Վէրնայեա սաբակա—հաւա-
տարիմ շուն.

Սլէպայեա կուրիցա—քոռ հաւ.

Սմեշնօե պրեգտաւլէնիե—խա-
ռըն ներկայացումն.

Դուրնօի տաւարիշչ—վատ ըն-
կեր.

Մելիիի արէիս—մանր ընկոյզ.

Կրուպնըի սկօտ—խոշոր անա-
սուն.

Սմելըի տատարին—համար-
ձակ թուրք.

Սինիե մօրէ—կապոյտ ծով.

Գալուբայեա կրասկա—կապոյտ
ների

Պօնըիի սամավար—լիքը ինք-
նայեռ.

Կրուգլըի ստոլ—կլոր սեղան.

Շիրօկայեա դարոգա—լայն ճա-
նապարհ.

Ուզկայեա լեստնիցա--նեղ սան-
դուղք.

Մեագկայեա պադուշկա—փա-
փուկ բարձ.

§. 29.

Գնիլօե եաբլօկօ.

Սպելըիեա ֆրուկտըի.

Զելեօննըի ագուրեց.

Ակուդա պրիշօլ

Կուդա օն պաշօլ.

Պրիխագի սիւդա.

Ուիդի դամօի.

Պազաւի բրատա.

Զաշեմ օն պլաչիա.

Զաշեմ օն սկուչեն.

Վամ բուդիտ խուզօ.

Պատիխօնկօ զախագի սիւդա.

Տիխօնկօ զախագի տուդա.

Բանօ պրիխագի.

Պօղինօ պրիշօլ.

Փթած խնձոր.

Հասած մրգեր.

Կանաչ խիար.

Որտեղից եկար.

Որտեղ գնաց նա.

Արի այսուեղ.

Գնա տուն.

Կանչիր եղբօրդ.

Ի՞նչու է նա լաց լինում.

Նա ինչու է տխուր.

Զեղ վատ կ'լինի.

Կամաց ներս արի այսուեղ.

Կամաց ներս մտիր այն տեղ.

Վաղ արի.

Ուշ եկայ.

Սեւողնեա մնօգօ ապազգալ.
Նարօ վամ պիտ.
Նարօ վամ իդտի.
Ակարէի պիթիսադի.
Տուդա պալաժի տետրագիու.
Մնէ նուժնօ մալօ.
Վամ նուժնօ մնօգօ.
Անտրա պիսալա պլօխօ.

Այսօր շատ ուշացաւ.
Հարկաւոր է ձեզ խմել.
Հարկաւոր է ձեզ գնալ.
Ծուտ արի.
Տետրակը այն տեղ դիր.
Ինձ հարկաւոր է սակաւ.
Զեզ հարկաւոր է շատ.
Քոյրդ գրեց վատ.

§. 30.

Պալուչիլ պիսմօ ատ դօբրաւո Բարի եղբօրիցս նամակ ստա-
բրատա.
Իդ գօմա վրիսլալի մենեա ա-
դեօժու.
Պադ ստալօմ լեժատ մաի ստ-
պագի.
Պադ ստալօմ վալեախւտսեա մաի
պերչատկի.
Պադ ստալօմ սաբրալիս կօշի.
Նար կրիշեիւ տայետ սնեգ.
Նար բալիօնօմ լետախւտ պլ-
տիչի.
Նա գալաւէ չելօվեկա բաստուտ
վալասա.
Նա բալիօնէ մեաչիկօմ իգրա-
իւտ դետի.
Նա կրիշէ սօբրանօ մնօգօ
կիրպիչա.
Զրեզ գլուպօստի, մաիի դէլա
պրապալի.

Տանից ինձ ուղակեցին հա-
գուստ.
Իմ ոտնամանները դրուած են
սեղանի տակը.
Սեղանի տակը թափած են իմ
ձեռնոցները.
Սեղանի տակ հաւաքուեցին կա-
տունները.
Կտուրի վերայ հալվումէ ձիւնը
Պատշգամբից վերե թռչում են
թռչունները.
Մարդու գլխի վերայ բուսնում
են մազեր.
Պատշգամբի վերայ երեխայք
խաղում են գնդակով.
Կտուրի վերայ հաւաքուած է
շատ աղիւս.
Իմ յիմարութեան պատճա-
ռաւ, գործերս փչացան.

Զրեզ էտու բէկու սկօրօ պրա-
ւեղուտ մօստ.
Զրեզ էտօի լեստնիցի եա սլա-
մալ սերէ նօգու.
Բէզ տեքեա եա նիկուդա նէ
պաիդու.
Խէբ բէզ սօլի նէ վկուսնա.
Բէզ վաղը ի լսէբա չելօվէկ
նէ մօժետ ժիտ.
Վը Տիֆլիսէ պրոտիկայետ բէ-
կա կուրա.
Վը Եւրոպէ եստ մնօգօ բազ-
նիս նարօդով.
Վը մուզէումէ եստ մնօգօ ին-
տեքեսնըիս չուչելէի.
Սկէմ տոօի ատեց խադիլ վը
ցերկով.
Մկէմ պրիեխալ իդ դերեւնի.
Մկէմ վը գուլեալի վչերա վե-
չերօմ.
Վէրեա նօչիւ կուդա վը գը-
նալի սկօտ.
Կուդա սաբրախւտսեա վաշի
րոդստվենիկի.
Կուդա իդեօտ վաշ կում.
Օտկուդա վը իդեօտէ.
Ատկուդա դաբըխւայիւտ վա-
տագէն.
Յերկով ստայիտ պրօտիւ դը-
ւարցա.
Այս գետի վերայով շուտով կա-
մուրջ կանցկանցնեն.
Այս սանդուզքի պատճառով
ես իմ ոտքը կոտրեցի.
Առանց քեզ ես ոչ մի տեղ չեմ
գնալ.
Հացը առանց աղի համեղ չի.
Առանց ջրի և հացի մարդ չի
կարող ապրել.
Թիֆլիզում հոսում է Քուռ գե-
տը.
Եւրոպայումը կայ շատ զանա-
գան ժողովուրդ.
Թանգարանում կայ շատ
հետաքրքիր լսրթուիլակ-
ներ.
Քո հայրը ում հետ էր եկեղե-
ցի գնում.
Ում հետ եկար գիւղիցը.
Ում հետ էիք զբունում երէկ
երեկոյեան.
Երեկ զիշերը դուք որտեղ էիք
քշում անասունները.
Ո՞րտեղ են հաւաքուում ձեր աղ-
գականները.
Զեր կնքահայրը ուր է գնում.
Դուք որտեղից էք գալիս.
Ո՞րտեղից է ձեռք բերուում
նաւթը.
Եկեղեցին շինուած է պալա-
տի դիմաց.

Պամեատնիկ ստացիո պրոտիւ սադա.
Պրօտիւ նաշեւո գօմա ստացիո կրէպօստ.
Պրօտիւ գերկալա վիսիտ պալտո.
Նէ նազո վամ պիտ մնօզո վաղի.
Նէ բուբիտէ վրի էտօ դերեւո.
Նէ կուշայետէ զելեօննըի ֆըրուկալի.
Պա կակօի դարօդէ վրի եխալի.
Մըի եխալի պա պաշտաւօի դարօդէ.
Պա ժելեզնօի դարօդէ մօժնօ եխատ սկօրօ.
Զա չտօ վրի ուդարիլի եւօ պալկօիւ.
Զաչէմ տւօի ատեց սերդիլսեա նա մենեա.
Զա նաշիմ դօմոմ նաչինայետս սեա լէս.
Պերեդ նաշեի կանիւշնեիւ նախօդիտսեա ագարօդ.
Պերեդ դւարցօմ ստախտ կարառւ.
Պերեդ գլազամի ուրիլ սկօտ.
Պադի տերէ եա մնօզո պաստ-ըադալ.

Արձանը կանգնած է այգու դիմաց.
Մեր տան դիմաց կանգնած է բերդը.
Հայելու դիմաց կախած է վերկուն.
Հարկաւոր չէ ձեզ խմել շատ ջուր.
Դուք միք կորի այս ծառը.
Միք ուտի կանաչ մրգեր.
Որ ճանապարհով էիք դուք գնում.
Մենք գնում էինք փոստի ճանապարհով.
Երկաթուղու ճանապարհով կարելի է գնալ շուտ.
Ինչու համար դուք նրան խփեցիք փայտով.
Ինչու համար քո հայրը բար-կանում էր ինձ վերայ.
Մեր տնիցը սկսում է ան-տառ.
Մեր ախոռի յետև գտնվում է բանջարանոց.
Պալատի առաջ կանգնած է պահապան.
Աչքի առաջ սպանեցի անա-սուն.
Քո պատճառով ես շատ վնա-սուեցի.

ՐԱԶԳԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԻ
§ 31. Ե Վ Գ Օ Դ Ա.
Կակայեա պագօդա:
Սեւօդնեա պրեկրամնայեա պա-գօդա:
Նօ զաւրա բուգետ դաժդեվա-ցնա պագօդա:
Դու բնայեա պագօդա նա մե-նեա օչեն պլօխո դեխանվուէտ:
Լէսօ բըիլօ օչեն սուխո.
Օսէն բըիլա սումննաեա, սօլ-ցէ ելե-ելե պակազըիւալու.
Պագօդա պապրաւիլաս ի ստո-լա տեսլո.
Սեւօդնեա մնօզո պադայետ սնէգու.
Վը գերեւնեախ բըիլ գրադ.
Խալօդնըի վետէր դուետ սիլ-նօ.
Ա Գ Ի Շ Զ Է.
Եսսուլի ուվաս ուըիր.
Դախտէ մնէ ստական վինա.
Խօչետսեա վամ պիտ.
Խօչետսեա վամ կուշատ.
Դա, ես օչեն դալօդէն.
Չտօ վամ ուգօդնօ կուշատ.
Ես բըի ախօնօ ել սուպ.
Կակօվ սուպ.
Օչեն խարացօ.

Ի՞նչպիսի եղանակ է.
Այսօք դեղեցիկ եղանակ է.
Բայց վաղը կ'ինի անձրւացին եղանակ.
Վատ եղանակը ինձ վերաչ-լաւ չէ ազդում.
Ամառը շատ չորացին էր.
Աշունը ամպամած էր. արել հաղիւ հազ երեսում էր.
Եղանակը ուղղուեց և սկսուեց տաքանալ.
Այսօք ձիւնը շատ է թափ-վում.
Գիւղերումը կարկուտ էր.
Խալօդնը քամին սաստիկ է վը-չում.
ԿերԱԿՈՒԹԻ ՄԱՍԻՆ.
Դուք ունէք պանիր.
Տուկք ինձ մի բաժակ գինի.
Կամենում էք խմել.
Կամենում էք ուտել.
Այս, ես շատ քաղցած եմ.
Ի՞նչ էք կամենում դուք ուտել.
Ես ախորժակով կուտէի սպաս.
Ի՞նչպիսի է սպասը.
Եսա լաւը.

Վըի նէ կուշայետէ. Դուք չէք ուտում.
Իզվինիտէ եա կուշաիւ օչէն Ներեցէք ես ուտում եմ չա-
մոզո. ֆաղանց.
Նէ ուգօդնօ լի վամ վարեօն- Զէք կամենում դուք եփած
նաւո միասա. միս.
Սլուդաւուսպիկեմ. Մեծ բաւականութեամբ.
Պեօտէ-լի բելու իլի կրասնօն Խմումնէք սպիտակ թէ կար-
պինո. միր գինի.
Եա պրեդպաշխտայիւ կրաս- Ես գերադասում եմ կարմի-
նօն ումինեա բալշայեա ժաժ- րը ես շատ ծարաւ եմ.
դա.
Զայօ վըի ժելաետէ պիտ. Դուք ի՞նչ էք կամենում խմել.
Եա ախօտնօ վըիպիլ բըի բու- Ես ախօրժակով կ'խմէի մի շիշ
տըիլկու պիւու.
Պէիտէ զա զդարօվին վաշեւո
ատցա.
Ստչեզ զա աբեդօմ նամ նէ
պաղաիւա շիշիկ. Խոնչու համար ճաշին մեզ չեն
բերում խորոված.
Եիշիկ սեւօդնեա նէ ուսակիլի
գատօւիտ.
Պալաժիտէ սախարու վը վաշ
չայ.
Պեօտէ-լի վըի կօֆէ սա սլիվ-
կամի.
Բլագադարիւ, եա պրեդպաշի-
տամ մալակօ.

§ 32.

Ա Բ Ե Գ.

Վը կատօրօմ չասու վըի զաւ-
տրակայետէ.
Վը աղինաղցատ չասով.

Ո՞ր ժամին էք դուք նախաճա-
շում.
Ժամի տասն և մէկին.

Նամ նուժնօ աբէլադ վը դվա Մեզ հարկաւոր է ճաշել ժա-
չասա. մի երկուախն.
Վըի կակիլս գաստէի աժիդա-
յետէ. Դուք որ հիւրերին էք սովո-
ւում.
Սլուգա նակրիվայետ սոյօլ.
Արէդ պօդան.
Նէ ուգօդնօ լի վամ նեմնօգօ
սուպու.
Դաիտէ մնէ սալիֆետկու.
Վըիտրիտէ մօի նօժիկ ի մաիւ
վիթիու.
Եա վաս սպապրաշու նեմնօգօ
գաւեադինըի.
Վազմիտէ մաիւ տարեկու ի
լօժկու.
Պաղախտէ նեմնօգօ սօլի.
Վաշա գարչիցա օչէն կրեպկա.
Կահ նախօդիտէ էտօ ժարկօէ.
Օչէն վկումնօ.
Բուտիլկա պուստա.
Դաիտէ մնէ չիստի ստական.
Աշեւո նէ կուշայետե բելաւո
խլէբա.
Բլագադարիւ եա պրիլըիկ չեր-
նումու խլէբու.
Եա տեպեր սըիտ պա գօրլօ.
Դամ կուշայետէ եմ մինչև կո-
կորլս.
Դաւականէ, կարելի է վերկենալ
կարող էք ժողովել սեղանից.

§. 35.

Ա Գ Օ Մ է.

Գդէ վըի ժիվեօտէ ի նա կա-
կօի ուլիցէ.

Եա ժիվու նա Միւսայիլովսկօի
ուլիցէ վը դօմէ Խւանօվա.

Վը կօտօրօմ էտաժէ ժիվեօտէ
վը.

Եա ժիվու վը վերխնեմ էտա-
ժէ ա վը նիմնեմ ժիվեօտ
բրաս.

Պաժմիթուս նա լեստնիցէ ա
պատօմ պավերնիտես նա-
պրաւօ.

Վը զալէ սարիրալիս գօստի.

Կուխնեա սլրիշկօմ բլիսկօ կը
գաստիննօի.

Զակրօիտէ ստաւնի ի զաժգի-
տէ սվեչկի.

Նաշ պեչկա գիմիտսեա.

Նէ ստախտէ բլիզ պեչկի անա
սլրիշկօմ մնօգօ տապենա.

Նաշ պօգրեր նապօլնեն դրա-
ւամի ի ուղեմ.

§ 36.

Պ Ր Ի Ս Լ Ո Ւ Գ Ա.

Նախիթուտէ նամ խարօշուիւ
պրիսլուգու.

Մըի նէ մագլի նայդուի խարօ-
շու պօվարա.

Տ Ա Ն Մ Ա Ս Ի Ն.

Ո՞րտեղ էք դուք կենում և
որ փողոցում.

Ես կենում եմ Միքայելեան փո-
ղոցի վերայ Խւանովի տանը:

Ո՞ր հարկումն էք կենում.

Ես ժիվու վը վերխնեմ էտա-
ժէ ա վը նիմնեմ ժիվեօտ
բրաս.

Բարձրացէք սանդուղքով և-
յետոյ թեքուեցէք աջ կող
մը.

Պահլիճում հաւաքուեցան հիւ-
րելը.

Խոհանոցը շատ մօտ է հիւ-
րանոցին.

Փակեցէք ստաւնիքը և վառե-
ցէք մօմերը.

Մեր գառարանը ծխուում է.

Միք կանգնի գառարանի մօտ
նաշատ տաքացած է.

Մեր նկուղը լքցուած է փայ-
տով և ածուխով.

Տ Ա Ռ Ա Յ.

Գտէք մեզ լաւ ծառայ.

Մեկ չկարողացանք դանել
լաւ խոհարար.

Պրիկաժիտէ կուչերու զալաժիտ
լաշաղէի.

Վամ նուժէն պօվար.
Նետ, նօ նամ նադօ նեանիւ.

Ումեետ-լի վաշա մալօչնիցա
դելատ խարօշեւ մասր.

Նետ անա գատօվիտ խարօշիի
ոչ, նա պատրաստումէ լաւ
սըիր.

§ 37.

Ա Գ Ե Փ Դ Ա.

Գդէ վըի պակուպայետէ սեբէ
պլատիե.

Ես զակազըիվախւ ու մայեւո
զնակօմաւօ.

Վկօլի զապլատիլի զա պալտօ.

Զա զիմնեւ պալտօ եա զապլա-
տիլ պետնադցատ ըուրլիէի
ա զա լետնեն գվենադցատ.

Ումեետ նետ նիմնիա ըու-
բաշկի.

Կուպիտէ մնէ պարու չուլոկ.

Գնեցէք ինձ համար մի զոյդ
գուլպայ.

Ո՞րտեղ է իմ կօշիկը և ստա-
կապերը.

Գտէք իմ գլխարկը.

Իմ սերթուկը շատ երկայն է.
Բերից արգեօք լուացարարը
իմ շապիկները.

Տուէք ինձ իմ ձեռնոցները և
թաշկինակը.

Եա պատերեալ սվօի պօեաս.
Ակօլիօ զապլատիլի դա պօլսա-
պօշկի.

Պաղմիաժիտէ Փարտուկ.

Մատերեա վաշեի պլատի մնէ
օչեն նրաւիտսեա.

Զա սկօլիօ կուպիլի արշին.

Զա վուելքեսեատ կապէեկ.

Ես կորցրի իմ գոտին.
Որքան վճարեցիք կոշիներին

Կապեցէք գոգնոցը.

Զեր շորի կառը ես շատ հա-
ւանում եմ.

Արշինը մբքանով դնեցիք.

Աթուն կոպեկով.

§. 38.

Ժ Ի Խ Օ Տ Ն Ե Ա.

Սեւողնեա եա կուպիլ ադնու
լշադ կրամնաւո ցւետա.

Պասմատրիտէ նա էտովօ մերե-
թեօնկա.

Եա պրեգպաչիտափէ կարօվօ
մալակօ.

Եա լիւրիւ բարանինու օնա
սլրիշկօմ վլումնա.

Նէ ուկուսիտ-լի մենեա վաշա
սաբակա.

Նէտ անա օչեն սմինայեա.

Վը պաւովիու զապրիգիտէ ըլ-
իկօվ.

Գդէ նաշի բարանըի.

Աղնաւո բարանա ուժէ զարե-
գալի ա գրուգօի պասեու-
սեա վը ագարօդէ.

Վը կարաբազէ ըլիվիպիւտ խա-
րօշիէ լոշագի.

Վչերա նաշա կօշկա պրապալա
իդ գօմա.

Ես այսօր գնեցի մի լաւ ձի
կարմիր գոյնով.

Նայեցէք այս քուռակին.

Ես գերադասում եմ կովի կա-
թը.

Ես սիրում եմ դառան միսնա
շատ համեղ է.

Ինձ չի կծի արդեօք ձեր շունը

Ոչ, նա շատ հանդարտ է.

Սայլում լծեցէք եզները.

Որտեղ են մեր գառները.

Մէկ գառը արդէն մորթեցին
իսկ միւսը արածում է ա-
գարակում.

Վարաբաղումը լինում են լաւ
ձիաներ.

Երեկ տնից կորաւ մեր կա-
տուն.

Մըիշի նամ դաիւտ մնօգօ վրէ-
դա.

Նաշի կուրիցը մնեսլի մնօգօ
եաից.

Պետուշօկ րանօ կրիչիտ սվախ
կուրիւրիկու.

Ակօլիօ ուվաս կուրից.

Վը զարեժիտէ պահիւ կուրի-
ցու նա մասկեանիցու.

Նեա եա նամերեն դերժատ եւօ

Մկները մեզ տալիս են շատ
կաս.

Մէր հաւերը ածեցին շատ
ձուաներ.

Աքաղաղը վաղ է կանչում իւր
ծուղրուզուն.

Քանի հաւ ունեք դուք.

Դուք կմօրթէք ձեր հաւին
բարեկենդանին.

Աչ ես մասդիր եմ պահել
նորան.

Որքան արժի մի գոյգ շամաջ
Քսան կոպէկ.

Ասասինա ի ասետրինա օչեն
գորոդի վը նըինեշնեմզագու

§. 39.

Ա Յ Ո Ւ Ե Ս Տ Ա.

Նաշ խլեբնիկ խարաշօ պեկոտ
խէր.

Մեսանիկ սեւողնեա օչեն սկվեր-
նուիւ գաւեագինու պրագալ

Ուլաւօչնիկա բերիտէ ադնու
պաչկու պատիրոս.

Պազաւիտէ մալչիկա.

Անեսիտէ բաշմակի կբաշմաչ
նիկու.

Սապօժնիկ ի պարանօի ժիւուտ
պրոտիւ զիուզ զրուզա.

Աղեւու վաշի չասըի նէ զա-
յեօտէ պաչինիտ չասօվշչի-
կու.

Մէր հացթուխը լաւ է թը-
խում հացը.

Այօր մագործը շատ վաս
միս ծախեց.

Մանրավաճառիցը վերցրէք մի
փաթեթ ծխախտա.

Կանչեցէք երեխային.

Տարէք կօշիկները կօշկակարի
մօտ.

Կօշկակարը և գերձակը կի-
նում են միմեանց հանդէպ.

Խչու համար ձեր ժամացոյ-
ցը չէք տալիս նորոգելու
ժամագործին.

Եա նէ զնաչիւ գդէ օն նախօ-
ղիսսեա.
Օն նախօդիտսեա վօզլէ ֆօտո-
գրաֆիի.
Պահդեօմտէ վը կնիմնըի մա-
դազին կուպիտ ադնու կնիգու
Զալատըի դել մաստերա ի
իւելիրը նաժիւաչիւտ մնօ-
գո դենեդ.
Վը ապտեկախ տեպեր լեկարսո-
ւա ատպուսկայետսեա դեշեվօ.
Վը դուխնախ պեանստուիւտ
բարօչէ.
Նա միխաիլօվսկօի դարօգէ նա-
խօդիտսէա դօմ պիւօվարա.
Սկօլկօ բերեօտ վաշա շվէցկա զա
պլատե.
Վկաժատէ ստեկօլչչիկու չտօր
օն վստավիլ ստեկլօ վը ակ-
նօ կօմնատը.
Ասդախտէ մօի պերաչիննըի նօ.
ժիկ նաժիլչիկու տաչիտ.

ՎԱՐՈՍԸ Ի ԱՏԽԵՏԸ. ՀԱՐՑԵՐ և ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐ.

Կուգա իդեօշ.
Եա իդու դամօի.
Գդէ արի բըիլ վչերա.
Վչերա եա բըիլ ու բաստա.
Ասկուգա որի իդեօշ.

Ո՞րտեղ ես գնում.
Ես գնում եմ տուն.
Երեկ դու որտեղ էիր.
Երեկ ես եղբօրս մօտ էի.
Որտեղից ես դու դալիս.

§. 40.

ՎԱՐՈՍԸ Ի ԱՏԽԵՏԸ.
Կուգա իդեօշ.
Եա իդու դամօի.
Գդէ արի բըիլ վչերա.
Վչերա եա բըիլ ու բաստա.
Ասկուգա որի իդեօշ.

ՀԱՐՑԵՐ և ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐ.

Ո՞րտեղ ես գնում.
Ես գնում եմ տուն.
Երեկ դու որտեղ էիր.
Երեկ ես եղբօրս մօտ էի.
Որտեղից ես դու դալիս.

Եա իդու ատ բաբուշկի.
Սկօրօ-լի արէդ պադադուտ.
Նետ եշեօ բանօ պա վսէի վե-
րօետնօստըի.
Զերեզ չաս նակրօիւտ ստոլ.
Վըի ուժէ պիլի չայի.
Դա, մըի տօլիօ չտօ պիլի.
Վըի կագդա եղետե վը դերեւնի
Եա սնաչալա պաիգու վը գո-
րօդ ա պտում վը դերեւնի
Կատօրը վայ գօդ.
25 մինուլօ սկօրօ բուգետ 26
Պահդեօմտէ վը ագարօգ.
Նետ տամ ժարկօ.
Խարաշօ, նօ կուզա նամ իրտի.
Դա կուդա նիբուդ, խօտ վը
զալադիչեսկի սադ:

Եա կուգա կուպիլ ադնու
կուրիցու.
Սկօլկօ զապլատիլի.
Կոպէեկ սօրօկ.
Պրաղախտէ մնէ վաշու կարովու
Նետ նէ մագու անա կօրմիտ
վսիւ մայիւ սեմիւ:

Ես գալիս եմ տատիցս.
Ճաշը շնուտ կբերեն.
Ոչ դեռ վաղ է հաւանական է
որ.
Մի ժամից յետոյ կբացանեն
սեղանը.
Դուք արդէն խմեցիք թէց.
Այս, մընք հենց հիմի խմե-
ցինք.
Դուք երբէք գնում գիւղը.
Ես առաջ կգնամ քաղաք յե-
տոյ գիւղը.
Քանի տարեկան էք.
25-ը անցաւ շուտով կլինի 26
Գնանք բանջարանոց.
Ոչ այնաեղ շոգ է.
Լաւ, բայց որտեղ մենք գը-
նանք.
Այս, որեիցէ տեղ թէ կուզ
բուսաբանական պարտէզ:

§. 41.

ԿՈՒՊԻՏ, ՊՐԱՂԱԽՏ, ՄԵՆԵԱՏ.

ԳՆԵԼ. ԾԱԽԵԼ. ՓՈԽԵԼ.

Եա սեւօդնեա կուպիլ ադնու
կուրիցու.
Սկօլկօ զապլատիլի.
Կոպէեկ սօրօկ.
Պրաղախտէ մնէ վաշու կարովու
Նետ նէ մագու անա կօրմիտ
վսիւ մայիւ սեմիւ:

Ես այսօր գնեցի մի հաւ.
Ո՞քան վճարեցիք.
Քառասուն կոպէեկ.
Մախեցէք ինձ ձեր կովը.
Ոչ, չեմ կարող նա կերակրում
է իմ բոլոր ընտանիքը.

Գորօգօ դալի զա էտու վեշչ: Թանգ վճարեցիք այս առարկային.

Երաս մօի զապատիլ տրի բութ- Իմ եղբայրը վճարեց երկք լեա.

Զդէս օչեն գորօգօ պրադախւտ: Այստեղ շատ թանգ են ծա- խում:

Նապրօտիւ զդես օչեն դեօշեւո պրադախւտ.

Կուպիտէ սեստրէ զալատուիւ բրասէտիւ.

Նէ մագու դենեգ նէ խպա- տայետ.

§ 42.

Պ Բ Ի Կ Ա Զ Ա Ն Ի Ե Ա.

Սատաւ մենեա վը պակօե.

Դաի մնէ ստական վաղըի,

Դախտէ մնէ տարելիի.

Նալէիտէ ադնու ստական չախւ

Աէիտէ վաշ չայի.

Կուշայետէ սիօի խլէր.

Պատուշիտէ սինչկու.

Ասկրօիտէ օկօշիի ի զակրօիտէ դպեր.

Դէտի ստուպայետէ իդրատ նա դւարէ.

Նէ շալիտէ ի նէ կրիչիտէ դը- րօմիօ.

Տիշե, նէ շումիտէ.

Հ Բ Ա Մ Ա Ն Ի Ե Բ.

Թող ինձ հանգիստ.

Տուր ինձ մի բաժակ ջուր.

Տուէք ինձ ափսէները.

Ածեցէք մի բաժակ թէյ.

Խմեցէք ձեր թէյը.

Կերէք ձեր հացը.

Հանգցրէք մօմը.

Բաց արէք պատուհանը և բա- կեցէք դուռը.

Երեխայք դնացէք խաղացէք բակումը.

Հարութիւն չանէք և բարձր չաղաղակէք.

Հանգարտ, մի' աղաղակէք.

§ 43.

ՓՈՍՏԱՅԻ ՄԱՅԻՆ.

Ա Պ Օ Զ Տ Ե.

Կազդա ատխօդիտ ատախւդա պօչտա.

Ռազ վը նեղելիւ պա չետվեր- գամ:

Վը կակիա դնի պրիխօդիտ պօչտա.

Դալեկօ-լի ատախւդա պաչտա- ւայեա կանաօրա.

Ներ նէ դալեկօ.

Առնեսիտէ էտո պիսմօ նա պօչ- տու.

Առնես-լի մայեօ պիսմօ վը պօչտու.

Պոչտա ուժէ ստալրաւլէնա.

Տեսկեր պօզնո օտնեստի պիսմօ Պրինես-լի տըի մնէ պիսմա.

Ներ նա վաշէ իմեա նիշեւո նէ թըիլօ.

Նո եա աժիդալ պիսմա.

Ատ կաւօ ի ատ կուդա.

Պաիզեօտէ սըիչաս նա պօչտու, սպրասիտէ նէտ-լի կամնէ պիսեմ:

Սպօչտըի պալուչիլ տօյլիօ դա- ղետ:

Պ Ի Ս Մ Ա 0.

Պաժալուիտէ մնէ լիստ պաչտա- ւօի բումագի, պերօ ի նեմ- նողօ չերնիլ.

Երբ է դուրս գնում այստե- ղից փոստան.

Նաբաթը մի անդամ հինգար- թի օրերը.

Խոն օրերը դալիս է փոստը.

Հեռու է արգեօք այստեղից փոստատունը.

Ոչ, հեռու չէ.

Տարէք այս նամակը փոստա- տուն.

Տարար իմ նամակը փոստա- տուն.

Փոստը արդէն ուղարկուած է.

Այժմ ուշ է նամակ տանելը.

Երեցը բու ինձ արգեօք նա- մակը.

Ոչ, ձեր անունովը ոչինչ չը- կար.

Բայց ես սպասում էի նամակի Ումից և մրտեղից.

Գնացրէք այս բուկէիս փոստա- տուն. հարցրեք չկայ ար-

դեօք ինձ վերայ նամակներ.

Փոստատնից ստացայ միայն լրագիրներ.

Ն Ա Մ Ա Կ

Ենորհեցէք ինձ մի թերթ փոս- տի թուղթ, զրիչ և մի քիչ էլ թանաք.

Չառ վրի խատիտէ պիսատ.

Եա խաչու նապիսատ պիսմօ Ես կամենում եմ գրել նամակ բրատու.

Նետ-լի ուվաս գրավլէօննուիւ Պուք ինչէք կամենում գրել բումագու.

Ու մենեա եստ ցելըին շեստ Ես ունեմ ամբողջ վեց թերթ լիստով.

Բուգտէ տակ դօբրլիմ, ադալ- Եղէք այնքան բարի շնորհեցէք ժխտէ մնէ ադին լիստ. ինձ մի թերթ.

Վարդիտէ վր մօի կարինետ, Ներս մտէք իմ առանձնասե- վրի տամ նախիետէ վակո նեակը դուք այնտեղ կ'զտնէք բոլոր հարկաւոր բաներ նա- նուժնօե դլեա պիսմա.

Դիկուուի աղքես տւաեւո բրա- Թելաղրեցէք ձեր եղբօր հաս- տա եա խաչու պիսատ եմու ցէն ես կամենում եմ գրել նորան:

Զապեշատայնետէ եւօ մաեիւ պե- Կնքեցէք նորան իմ կնիքով. չստիւ.

Եա ակօնչիլ սվաեօ պիսմօ. Ես իմ նամակը վերջացրի. Վըի սուաւիլի-լի չիսլօ.

Նետ եշօ, եա դաժէն նէ զնախ սեւօդնեա կակօե չիսլօ.

Սեւօդնեա 24-օէ չիսլօ. Կակիեա ուվաս կրասնըիա շշեօ- կի.

Կակ վրի պաշետէ էտո պիսմօ.

Եա պաշիւ պա պօչտէ. Ես կուզարկեմ փոստայով.

Նէ նազօ վամ տերեատ վրե- Զի հարկաւոր ձեզ կորցնել ժա- մենի. իբօ ուժէդաւոնօ ապօդնօ.

Դախտէ մնէ կանվերտ. Տուէք ինձ ծրար.

Պիսմօ նէ զապեշատանօ. Նամակը կնքած չէ.

Նետ եշեօ դայտէ մնէ սիւրգուչ Պեռ չէ, տուէք ինձ կնքամոմը Նամակը արդէն պատրաստ է.

§ 45.

ՉԱՍԻ ՑԵԼԱ.

ՄԱՐՄԱՐ ՄԱՍԵՐԸ,

Ումենեա բալիտ րուկա.

Զեմ բալիտ.

Եա աբժեօգ.

Վաշի վօլոսըի սլիշկօմ չեօր- նըե առ վաշեւո ատցա սէ- դրիէ.

Նրաւիտսեա-լի վամ չեօրնըիէ գլազա.

Բրատունրաւեատսեա չեօրնըիէ գլազա ա մենեա գալուբըէ.

Ունեւո ուշի բալշիա.

Ու վաս բեսնիցըի բէդկի.

Ումենեա նա շշեօիէ բարազաւ- կա.

Կակիեա ուվաս կրասնըիա շշեօ- կի.

Չառ ու վաս նա լրու.

Ու մենեա բալեատ պալցըի.

Սեւօդնեա ուտրօմ ումենեա սրազու գաբալելօ դօրլօ.

Ունեւո շեեա գլիննայեա.

Վաշի րուկի կարօչէ մաիլս.

Չառ ուվաս նա րուկէ.

Եա արբեզալ սերէ նաժեօմ րուկու.

Օն պատերեալ րուկու նա վօի- նէ.

Մօի բրատ նակալենախ.

Իմ ձեռքը ցաւում է.

Ինչով է ցաւում.

Եա այրեցի.

Զեր մազերը չափազանց սև են իսկ ձեր հօրը ձերմակ.

Հաւաննում էք դուք արդեօք սև աչքերը.

Եղբայրս հաւաննում է սև աչ- քեր իսկ ես կապոյտը.

Նրա ականջները մեծ են.

Զեր թերթերունքները նոսր է. Ես թշերի վերայ ունմ գորտ- նուք.

Պուք ինչպիսի կարմիր թշեր ունէք.

Զեր ճակատին ինչ ունէք.

Իմ մատները ցաւում են.

Այսօր առաւօտեան յանկարծ ցաւեց կոկորդս.

Նորա վիզը երկար է.

Զեր ձեռքերը կարծ են իմից.

Զեռքի վերայ ինչ ունէք դուք.

Ես կարեցի զանակով իմ ձեռ- քը.

Նա կորցրեց ձեռքը պատե- րազմում.

Իմ եղբայրը ծնկաչող է.

Ունեւո բասպուխլա նագա.
Նէ ատմարօզիլի-լի վըի չեւո
նիբուդ.
Եա ատմարօզիլ սերէ նօդու.
Ումենեա բալխտ ժիւօտ.
Ուզաս չլենըի տելա օչեն սլա-
րըի.
Կրօվ ժիւօտնըիս կրամնըիս.

Նրա ոտը ուռեց.
Դուք չսառեցրիք արդէօք որ-
եիցէ բան.
Եա սառեցրի իմ ոսքը.
Իմ փորը ցաւում է.
Զեր մարմնի անդամները շատ
թոյլ են.
Կենդանիների արիւնը կար-
միր է.

§ 46.

Ա Յ Ո Լ Է.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԲԱՆԻ ՄԱՍԻՆ.

Եա լիւրլիւ նաշեւո սմատրի-
տելեա, օն օչեն գօբրըի չե-
լօվիչի.
Ու նաս վր շկօլէ սկեատ ուչի-
տելէի.
Գդէ վաշ ուչիտել բուսակաւո
եազըիկա.
Օն դաեօտ ուրօկ վը տրետեմ
կլասսէ.
Նա կօտօրօի սկամե վըի սի-
դիտէ.
Նա պետաօի.
Ոկոլիօ վը վաշեմ կլասէ օկօն.
Պատրուդիտես չինիտ մնէ կա-
րանդաշ.
Գդէ վաշ կարանդաշ.

Եա սիրում եմ մեր տեսչին նա
շատ բարի մարդ է.
Մեր ուսումնարանումկայ հինգ
ուսուցիչ
Ո՞րտեղ է ձեր ոուսաց լեզուի
ուսուցիչը.
Նա դաս է տալիս երրորդ դա-
սատանում.
Դուք մը նատարանի վերայ էք
նատած.
Հինգերորդի վերայ.
Զեր դասատանը քանի պա-
տուհան կայ.
Նեղութիւն կրեցէք կտրել իմ
մատիտը.
Ո՞րտեղ է ձեր մատիտը.

Apm.
3-3595

ԳԻՆՆ Է 30 ԿՈԴ.

15599
93

2013340

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0060955

